

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, maalisk. 13 - Wed. March 13, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 11

50 cents

Nokia teki voittoa 5 miljardia

Viime vuodet huimasti kasvaneut Nokia ei pettänyt myöskään viime vuonna. Yhtiö teki voittoa lähes 5 miljardia markkaa. Parannus edellisvuodesta oli noin 930 miljoonaa markkaa.

Hienot kasvuluvut eivät täysin tyydyttäneet sijoittajia, sillä matkapuhelintuotannon kasvukipujen hoito pienentää kasvulukua ainakin tämän vuoden alkupuolella.

Nokian viime vuoden liikevaihto oli lähes 37 miljardia markkaa. Jos vertailussa otetaan huomioon markan vahvistuminen, ja eräiden osten myynti, kasvu edellisvuodesta oli noin 40 prosenttia.

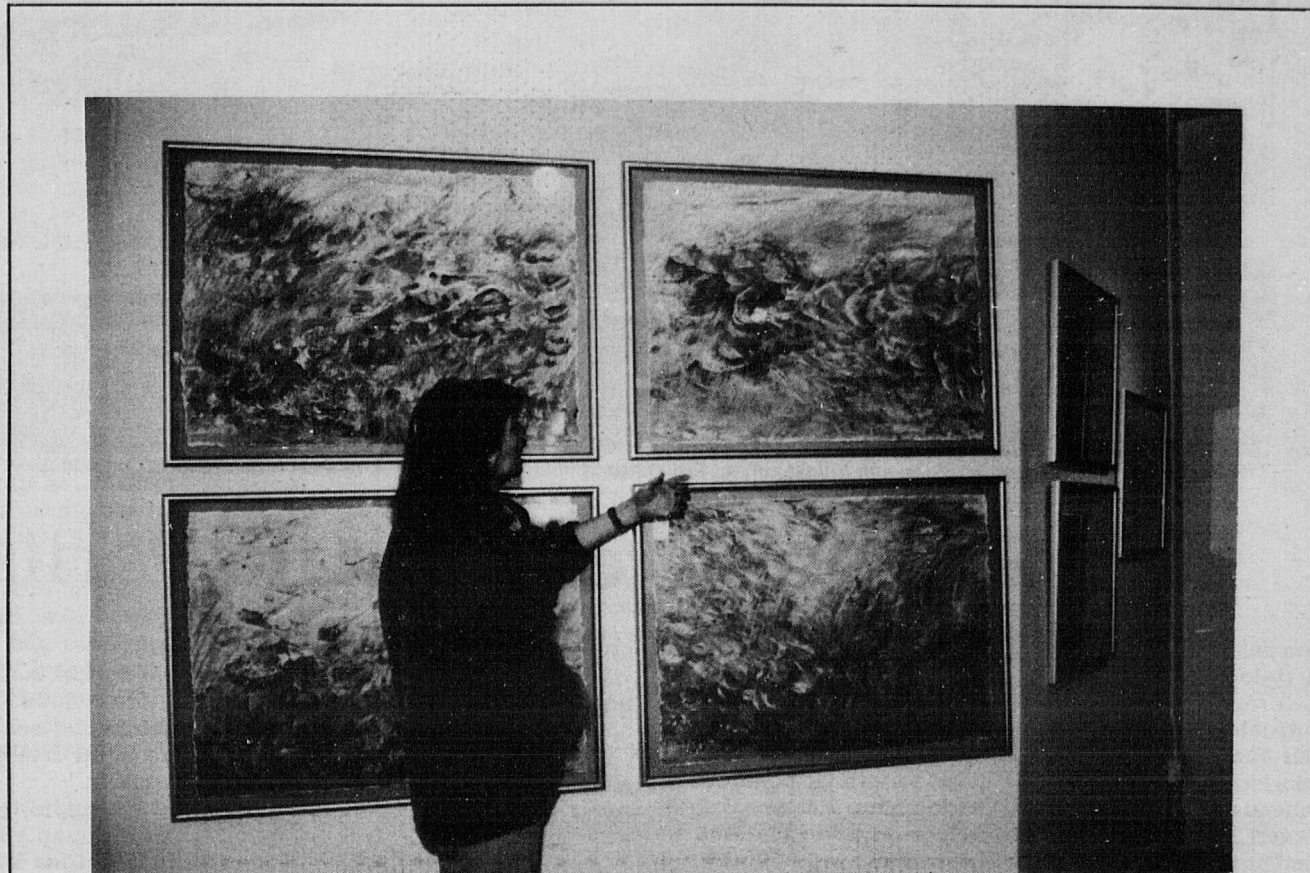
Liikevaihdosta vajaan puolet eli 16 miljardia tulee tavallisille kuluttajille tutuimmasta eli matkapuhelimista. Niiden myynnin kasvu jatkui kovilla kierroksilla.

European Movement Suomeenkin

Suomalaiset Euroopan unionin jäsenyyden puoltajat järjestäytyvät. Tarkoitus on koota laajapohjainen kansalaisjärjestö Eurooppalainen Suomi, joka pitäisi yllä keskustelua EU:n tulevaisuudesta ja toiminnasta. Järjestö on samanlaista työtä muissa EU-maissa tekevän *European Movement* -järjestön jäsen.

Järjestön taustalla ovat samat tahot ja henkilötkin, jotka kävivät kampanjaa jäsenyyden puolesta ennen 1994 pidettyä kansanäänestystä.

Sitä tukevat mm. ammattiyhdistysliike sekä teollisuus ja työnantajat. Eurooppalaisen Suomen puhejohtajaksi on tulossa opetusministeri Olli-Pekka Heinonen (kok).

Taiteilija Rea Nurmi lähikuvassa

Milfordissa Connecticutissa asuvan suomalaisen Rea Nurmen kalamaalaukset ovat nähtävissä kuun loppuun asti newyorkilaisessa galleriassa. Taiteilijan ja hänen töittensä esittely löytyy sivulta 3.

Suomen presidenttipari valtiovierailulla Persianlahdella

Suomen presidentti Martti Ahtisaaren viisipäiväinen vierailu Persianlahdella alkoi näytävästi Kuwaitissa lauantaina.

Juhlaliputetulla Kuwaitin kansainvälisellä lentokentällä oli presidenttiä ja rouva Eeva Ahtisaarta vastassa hallitsija, emiiri sheikki Jaber al-Ahmed al-Jaber al-Sabah esikuntineen ja värikkäisiin asuihin sonnustautunut kunniakomppani.

Virallinen Kuwait haluaa muutoinkin osoittaa vierailulle vuolaasti huomiota, sillä Suomella ja eritoten presi-

dentti Ahtisaarella on maassa poikkeuksellisen hyvä maine. Se on perua hieman yli viiden vuoden takaa, jolloin Irak miehitti Kuwaitin.

Suomen Kuwaitin suurlähettilään Pertti Kaukosen mukaan Suomen erikoisasemalle kuwaitilaisten sydämissä on monta syytä, mutta lähtökohdana on Suomen yksiselitteinen jyrkkä tuomio Irakin miehitykselle elokuun alussa 1990.

Kuwaitin lisäksi Ahtisaaret pistäytyvät Arabiemirikuntien liitossa. Alunperin Ahtisaaren piirustuksissa nuoli osoitti myös Omanin. Mat-

kasta ei tullut kuitenkaan mitään, kun Omanin omailemainen johtaja, sulttaani Qabus havaitsi, ettei häneltä liikenekään aikaa Suomen presidentille.

Suomen ulkoministeriön ilmoituksen mukaan Omanin matkan poisjääntiin ei liity mitään dramaattista, maiden johtajien aikataulut eivät vain sopineet yhteen.

Omanin putoaminen ei ole merkittävä tappio, sillä juuri Kuwait ja Arabiemiraatit ovat suomalaisten suurviejien keskeisiä kohteita Persianlahdella Saudi-Arabian rinnalla.

Kuluttajaliitto: Ksylitolin verovapaus säilytettävä

Suomen kuluttajaliitto toivoo ksyliitolin verovapauden säilyvän. Liitto vaatii, että Suomen on neuvoteltava asiasta Euroopan unionin kanssa niin, että verovapaus voidaan jatkossakin säilyttää. Kuluttajaliitto haluaa ksyliitolimakeisten verovapauden toteutuvan myös muissa EU-maissa.

Jos verovapaus poistetaan, koivusokerimakeisten hinnat todennäköisesti nousevat. Käytännössä pikkurahalla makeisia ja purukumia ostavat lapset päätyisivät aikaisempaan helpommin muihin kuin ksyliitolilla makeutettuihin tuotteisiin, liitto epäilee.

This week in

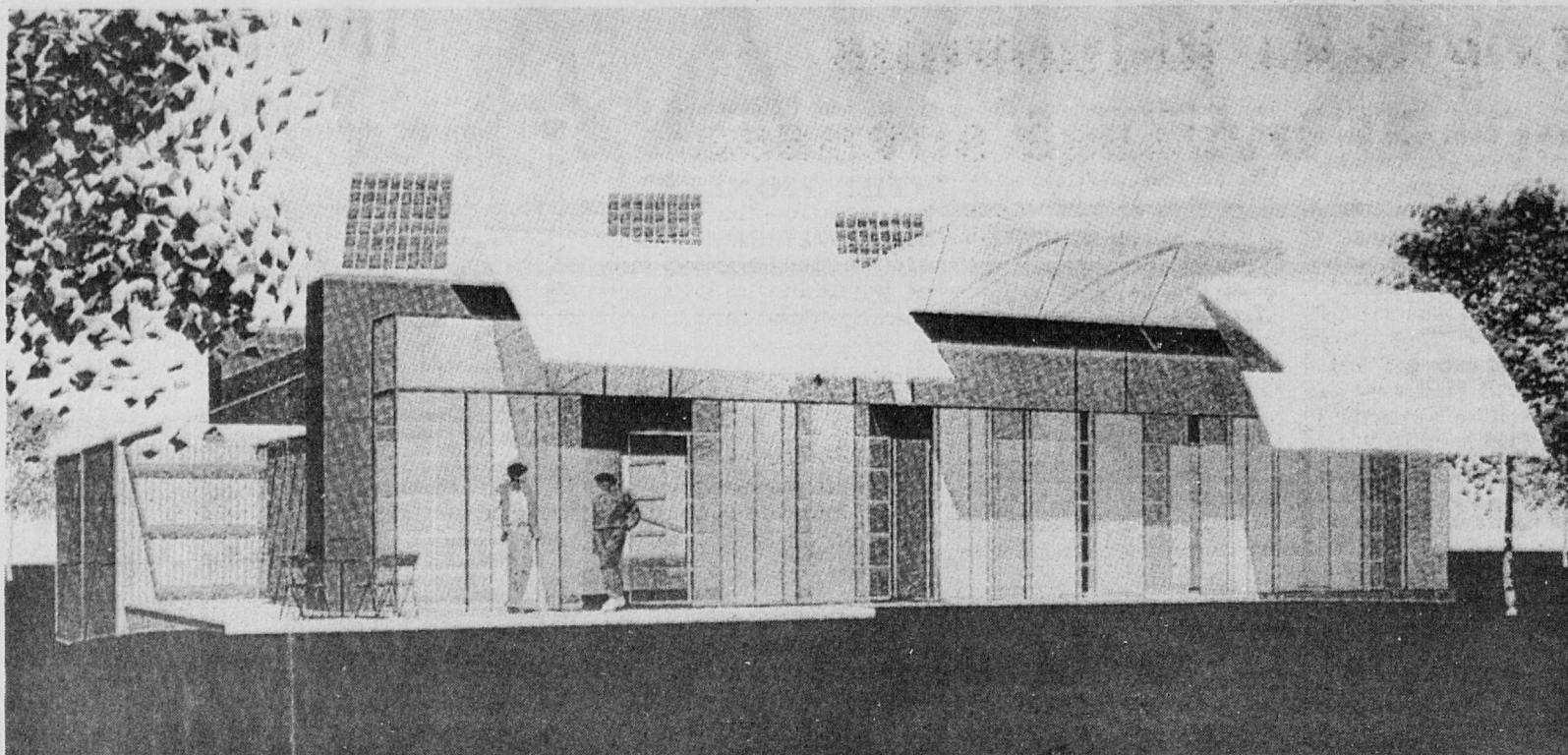
THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 13

• Show & tell of World War II memories at Boston's Finlandia Foundation this month

• News from Rutland (MA), Chicago and Mid-Columbia

Ekotalon koko teknikka on kätetty sen julkisivuihin. Rakennusta voidaan silloin huoltaa kuin autoa helposti vaihdettavien varaosin.

Suomalainen ekotalo Pariisiin

Suomalainen arkkitehti **Kai Wartiainen** suunnittelee yhdessä ranskalaisen kollegansa **Nicolas Favetin** ja insinööri **Joel Majurisen** kanssa ekologisen mallitalon, joka rakennetaan Ranskan tiedekeskuksen kupeseen Pariisin Villetten puistoon.

Ryhmä voitti ekologista asumista ja kestävä kehityksen rakentamista koskevan kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun, joka käytiin Euroopan ympäristöneuvoston aloitteesta ja Ranskan ympäristöministeriön tuella.

Eco Logis -kilpailussa etsittiin mallitaloa ja ideoita suuren ekologisen rakentamisen näyttelyyn, jota nähdään Pariisin tiedepuistossa ensi syksynä.

Kilpailuun osallistui arkkitehtejä viidestä Euroopan maasta ja Yhdysvalloista.

Suomalaisen ryhmän voitto oli niin selvä, että ranskalaiset järjestäjät päättivät, ettei kilpailun kärkeen kohonneiden kuuden ehdotuksen keskinäistä jatkokilpailua enää tarvita.

Wartiainen, Favet ja Majurinen saivat pääpalkinnon ja rakennustehtävän. Viisi muuta kärkiehdotusta, neljä Ranskasta ja yksi Irlannista, saivat kukin samansuuruisen toisen palkinnon.

Kansainvälinen joukko ideoi yhdessä näyttelyä, joka avataan lokakuussa ja jatkuu loppuvuoden ajan Pariisin tiedepuistossa. Tarkoituksena

on tehdä kestävä kehityksen vihreätä elämänmuotoa tunnetuksi todella suurelle yleisölle.

Villetten puisto tiedekeskukseen ja muine houkutusneen kerää suuria kävijämääriä.

Luonto, kone ja ihmisen näyttämö

Voittajien kolmikko kertoo lähteneensä suunnittelemaan omaa *Eco Logis* -taloaan tutusta kolmiyhteydestä, jonka ekologia, teknologia ja sosiologia muodostavat.

Rakennuksen tulee kunnioittaa luontoa. Sen tulee olla paitsi toimiva kone myös ihmisen elämän viihtyisä näyttämö.

Lukemattomat eurooppalaiset lähiöt - Wartiainen mainitsee esimerkkinä Helsingin Kontulan - rakennettiin alun

perin väärin.

"Ympäristö näyttää koneelta, mutta se toimii huonosti elämän näyttämönä samalla, kun luonto kituu eikä konekaan toimi oikein."

On askel eteenpäin, jos oprimme ajattelemaan yhtäaikaisesti näitä kaikkia kolmea asiaa, luontoa, teknikkaa ja elämännäyttämöä. Ekologisessa arkkitehtuurissa on kyse asenteiden muutoksesta, ei arkkitehtuuriin tyylisiä.

Vaihdettavien varaosien talo

Kahden arkkitehdin ja sähköinsinöörin suunnittelema ekotalo nojaa huipputekniikkaan. Se lainaa ajattelutapaansa, autoteollisuudesta, jossa koneet, moottorit on tehty helposti korjattaviksi vaihdettavien varaosin.

Ekotalon "koneet" ovat sen julkisivut, joihin on koottu rakennuksen kaikki laiteasennukset ja putkistot aurinkokennoista vedenpuhdistusjärjestelmiin.

Itse rakennus jää silloin kokenaan elämännäyttämöksi.

Koneajattelu edistää energiataloudellista rakentamista, ryhmä uskoo. Uusten keksintöjen asentaminen käy helposti, ja kynnyks ottaa niitä käyttöön alenee.

Tekniikka, muun muassa aurinkokennot kehittyvät niin nopeasti, että rakennuksisakin on varauduttava vaihdettaviin varaosin ilman, että koko kallit rakennus vanhentuu.

Perinteisissä asunnoissa vähäinenkin sähkö- tai putkiremontti aiheuttaa vaivalloisia ja vaikeasti korjattavia purkutöitä. Ekotalossa huolto on helppoa. Remonttimies voi korjata tai vaihtaa julkisivujen varaosia asukkaiden elämänmenon häiriintymättä.

Aurinkopaneelit Suomesta

Ekotalo saa energiansa au-
jatkuu sivulla 5

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 300, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Maaliskuun 13 p., Erno, Tarvo, Ernesti
Maaliskuun 14 p., Matilda, Tilda
Maaliskuun 15 p., Risto
Maaliskuun 16 p., Ilkka
Maaliskuun 17 p., Kerttu, Kerttull
Maaliskuun 18 p., Eetu, Edvard
Maaliskuun 19 p., Jooseppi, Juuso, Joosef, Josefiina
Maaliskuun 20 p., Aki, Joakim, Kim, Jaakkima
Maaliskuun 21 p., Pentti
Maaliskuun 22 p., Vihtori
Maaliskuun 23 p., Akseli
Maaliskuun 24 p., Kaapo, Gabriel, Kaapro, Kaappo
Maaliskuun 25 p., Aija
Maaliskuun 26 p., Manu, Immanuel, Manne, Immo

Exchange rate

March 8, 1996

1 Finnish mark = US \$ .2168
1 US \$ = 4.6119 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$3,411.44

Barbara & Armas Kaukorannan
40-vuotishääpäpäivän kunniaksi
Hely & Arvo Rantala, Fitchburg, MA \$5.00

Irja Moisio muistolle
Esther C. Boman perheineen
New Port Richey, FL \$15.00

Frances Colen muistolle
Carrie & Waldemar Keto, Oneonta, NY \$10.00

Sinikka Ollanketo, W. Roxbury, MA \$10.00

Kiitos lahjottajille!

Taitelija Rea Nurmi: Logiikka ja luovuus elävät hyvässä sovussa

Pastellimaalaukseen erikoistuneen suomalaistaitelija Rea Nurmen kalamaalauksiin voi käydä maaliskuun aikana tutustumassa Aquasource galleriassa New York Cityn SoHossa (101 Crosby Street).

Nurmi kertoi käyneensä galleriassa viime sykeynä ja yllättyneensä seinillä olleista kaloja kuvaavista maalauksista, koska "itse olen viimeiset viisi vuotta maalannut kaloja".

Mukana oli onneksi pari valokuvaa omista maalauksista, joita hän saattoi näyttää gallerian omistajalle. Kiinnostusta riitti, sovittiin uusi tapaaminen, jolloin Nurmi saattoi esitellä töitään galleristille. Ja niin näyttely lyötiin lukkoon.

Aquasource galleriassa esillä olevat Abundance sarjan maalaukset ovat marraskuulta. Nämä sinisen ja turkoosin voittoiset pastellit ovat eloisia, alati liikkuvia. Vesi on inspiroiva elementti.

Esillä on myös meren rannalta löydetyistä ajopuista, kivistä ja muista luonnonmateriaaleista valmistettuja koruja ja maalauksia.

Milfordin merenrantakaupungissa Connecticutissa asuva Nurmi on kotoisin Helsingistä, missä hän kävi Rakennustekniikan opiston ja piirsi taloja työksensä.

Kiinnostus nähdä maailmaa toi Nurmen Connecticutiin 1972. Hän sai heti työpaikan konepiirtäjänä Raytheon firmassa Stamfordissa.

"Siististi tehdyt työt puhuvat puolestaan", Nurmi kommentoi.

Saadakseen paremman työpaikan hän päätti opiskella itakoulussa sähkönsinööriksi.

Paiskittuaan 14 vuotta raskasti töitä Nurmi kertoi kysyneensä itseltään, "mitä varten mä teen tätä". Vastaus, "saadakseni enemmän rahaa", pakotti tarkastelemaan elämää uudesta näkökulmasta.

"Piti laittaa etäisyyttä siihen mitä tein", Nurmi selitti. Hän päätti lähteä kolmeksi kuukaudeksi pöyräilemään Uuteen Seelantiin. "Ja koska minulle ei annettu virkavapautta, otin lopparit."

Matka osoittautui koko elämän mullistavaksi muutokseksi, jota Nurmi ei ole katonut kertaakaan.

Uudesta Seelannista matka jatkui Australiaan ja edelleen Suurelle koralliriutalle ja venähti viideksi kuukaudeksi ennen Milfordiin palaamista.

Aikaisemmin joitain viikonlopun taidekursseja käynyt Nurmi päätti vakavissaan paneutua taiteen opiskelulle. Hän erikoistui pastelleihin ja sai stipendin Pastel Society of America seuralta New Yorkissa opiskelua varten.

Aluksi Nurmi erikoistui muotokuvien, joiden maalamisessa oli apua hänen tekni-

sestä taustastaan. Konepiirtäjän kokemus auttoi mittaamaan suhteita, piti vain "lisätä väriä ja henkevyttä".

Tehtyään kahden vuoden ajan tilaustöitä Nurmi piti *Visions of Finland* näyttelyn New Havenissa. Suomalaispankit ostivat useita maalauksia kokoelmilnsa.

Nopeasti edistynyttä taitelijauraansa Nurmi kommentoi sanomalla, "uskon, että olen henkisesti ollut aina taitelijana".

"Taitelija ei odota inspiraatiota, vaan tekee taidetta aina", hän toteaa.

"Annoin itselleni viisi vuotta aikaa tulla taitelijaksi. Ellen siinä ajassa pääse eteenpäin taitelijana, palaan konepiirtäjäksi. Annoin itselleni haasteen tehdä taidetta."

Aluksi Nurmi maalasi kaikkea eteensä sattuvaa. Hän kertoo maalaneensa mm. matkalaukkunsa, jonka kanssa hän tuli Amerikkaan. Se johti *Inventory* sarjaan.

"Maalasin kenkäsi, hattuni ja vihdoon komerossa olevat vaatteidenikin. Olen maalan-

nut elämäni hiha hihalta", hän selittää.

Tällä hetkellä *Inventory* sarja on näytteillä Studio Galleriassa Seattlessa (WA).

Suomalaisuus näkyy

Vaatekomeron maalauksia valokuvatessaan Nurmi havahtui huomattamaan niiden muistuttavan yllättävän paljon äitinsä kutomia räsymattoja.

"Teen peri suomalaista taidetta muodossa, mikä on minun oma. Tuskin olisin sitä tajunnut, ellen olisi itse töitäni valokuvannut", Nurmi kommentoi.

"Työni ovat aina iskeneet suomalaisuuteen", hän toteaa.

Ei ole ihme, että meren rannalla koko ikänsä asuneen Nurmen ensimmäisen oman näyttelyn pitopaikkana oli Martha's Vineyard saari Massachusettsissa. Sen näyttelyn tauluissa oli simpukan

jatkuu sivulla 14

Rea Nurmi kalapastelleineen Aquasource galleriassa SoHossa.

From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home safe and satisfied, Finnair wants your trip to be all you want it to be.

On your way to Helsinki,

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, and our onboard service award-winning.

enjoy the highest

It's also why our aircraft are comfortable and meticulously maintained and we offer the best schedules to Helsinki. Plus a wide range of convenient connections throughout Finland.

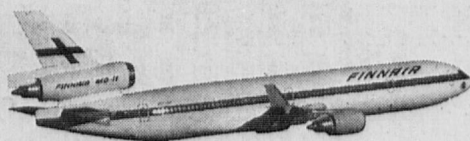
standard of service.

If business takes you (or your cargo) to Scandinavia, Russia, Ukraine, or the Baltics, fly Finnair through Helsinki, the gateway to the new Northern Europe. For reservations, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

FINNAIR

Uncommon Concern For The Individual

FINNAIR NONSTOP SERVICE TO HELSINKI

NEW YORK - HELSINKI

Days	Depart JFK	Arrive HEL
Daily	5:55 pm	8:50 am*
Tue (6/1-9/24)	8:30 pm	11:25 am*
Sat (6/1-9/10)	8:30 pm	11:25 am*

SAN FRANCISCO - HELSINKI

Days	Depart SFO	Arrive HEL
Mon, Thu	12:15 pm	8:25 am*
Sat	5:10 pm	1:20 pm*

*Next day. Schedule effective Mar. 31, 1996 - Oct. 26, 1996. Subject to change without notice. Other connections are available.

Arthur P. "Andy" Johnson

SPRINGFIELD, VT - Arthur P. "Andy" Johnson, 87, kuoli helmik. 6, 1996 Brookside hoitokodissa Wilder'sissä.

Hän oli syntynyt Springfieldissä toukok. 4, 1908 John ja Rosa (Kolabock) Johnsonin poikana käyden siellä koulunsa. Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Johnson oli ollut autokauppiaina Shattucks Carage liikkeessä Springfieldissä, Bensons Garagessa Ludlow'ssa, Smith Auto Sales liikkeessä Bellows Fallsissa, David Brothers Caragessa ja Carriage Housessa Windsorissa. Hän oli myynyt General Motorsin autoja 60 vuoden ajan.

Edesmennyt oli Windsor piirikunnan varasertifii, Springfieldin konstaapeli sekä Springfieldin Hartness lentokentän perustajajäsen.

Hän kuului United Methodist seurakuntaan ja Springfieldin eläkeläisseuraan.

Kaipaamaan jäi tytär Evelyn Bryant, Springfield; sisko Fannie Aho, Chester; kolme lapsenlasta; kaksi lapsenlapsen lasta; sekä sisarusten lapsia.

Puoliso Saima (Kalinen) Johnson oli kuollut aikaisemmin.

Hautajaiset pidettiin United Methodist kirkossa pastori Joe Jewellin toimittaessa siunaamisen. William McKimm oli urkuri, Carol Wing pianisti. He soittivat edesmenneen mielisävellyksen "Finlandia", mikä mukana olleen rutlandilaisen Lillian Davidsonin mukaan oli niin hyvin soitettu, että "olisi kelvannut jopa Bostonin sinfoniasaliin. Kaikki nousivat seisomaan ja monilla oli kyynel silmissä".

Hautaaminen toimitetaan myöhemmin Oakland hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella Springfield Senior Center'n hyväksi, Main St., Springfield, VT 05156.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES - CHURCH - CHAPEL - CEMETERY - RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Kuolleita

Fred W. Huovinen

QUINCY, MA - Frederick Wilhelm Huovinen, 84, kuoli jouluk. 5, 1995.

Hänen vanhempansa olivat William (Wilhelm) Huovinen Pitkärännasta Suomesta ja Hulda Maria (Kantola) Huovinen Kauhavalta Suomesta. He olivat ensimmäisiä 1900-luvun jälkeen Quincyyn asettuneita suomalaisia. Fred oli syntynyt huhtik. 20, 1911 ja pääsi high schoolista 1929. Perheen muut lapset olivat veli Karl ja siskot Ellen, Effie, Signe, Sigrid ja Ruth.

Perhe kuului West Quincy Congregational seurakuntaan ja oli aktiivisesti mukana kaikissa sen ohjelmissa. Fred otti osaa kasvatusohjelmaan, kuorotoimintaan ja miesten kuororyhmiin ja soitti myös orkesterissa. Hän perusti myös partiopoikaryhmiä.

Fred osallistui toiseen maailmansotaan taistellen Keski-Euroopan joukoissa. Hän oli 5th Armored divisionaajäsen ja kirjoitti jouluk. 30, 1944 kiitoskirjeen Quincyyn saamastaan joululahjasta. Hän kirjoitti rankasta taistelusta Ardennesista Saksaan, mikä oli osa kuulua joulupyhien aikaista *Battle of the Bulge* taistelua, "koettaen saada tämä sotku loppumaan niin pian kuin vain mahdollista Jumalan avulla".

Palattuaan kotiin sodan päätyttyä hän ryhtyi hoitamaan Oscar Davidsonin aikaisemmin hoitamaa Cope land ja Buckley katujen kullamassa olevaa sekatarvialikettä. Se oli jatkoa Matti Warvikon aikanaan aloittamalle pienelle suomalaiselle ruokakaupalle, mitä Andrew Soikkeli ryhtyi hoitamaan Warvikon palattua Suomeen 1926. Se jäi Oscar Davidsonille Soikkelin siirtyessä vakuutuslalle.

Huovinen työskenteli postiljoonina South Weymouthissa kymmenen vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkeelle 1970. Hän oli työskennellyt myös tilastotieteilijänä.

Halvaantumisen jälkeen hän piti kuntoaan yllä päivittäisil-

lä kävelyretkillä ja kuntopyöräilemällä. Hän käveli myös toisten kanssa ja harrasti pyöräilyä. Vaimonsa Syvian kanssa hän nautti matkustelusta ja leirintäelämästä. He matkustelivat ympäri maata ja Kanadaan Winnebagolla. Talvikuukaudet he viettivät Floridassa ja seurasivat Red Soxien kevät-treenausta.

Kaipaamaan jäi veli Karl Huovinen, West Barnstable; siskot, Effie Huovinen (sairaanhoitaja, joka kuoli viisi päivää myöhemmin jouluk. 10), Signe Pennala, Fort Myers, FL, Sigrid Malaguti, Dennis ja Ruth Walkama, Weymouth; sekä sisarusten lap-

Professori

Laura Jane Harper kuoli äkilliseen sydänkohtaukseen 27. helmikuuta Madisonissa, Mississippissä 81 vuoden ikäisenä.

Laura Jane Harper

Harper ystävystyi suomalaisen stipendiaatin Inkeri Suohosen kanssa vuonna 1954 Michiganin State Universityssä East Lansingissa. Tämä satuma teki Harperista suuren Suomi-ystävän loppuikäseen.

Harper toimi vuodesta 1949 Virginia Polytechnic Institute and State Universityn (VIP & SU) ravitsemustieteen professorina. Vuosina 1960-1980 hän johti yliopistonsa *the College of Home Economic* -osastoa dekaanina.

Professori Harper aloitti vuonna 1971 amerikkalaisten kotitalousalan opiskelijoiden *Finnish Life and Institutions* -kurssit yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Kuusi viikkoa kestävien kesäkursien aikana sadat amerikkalaiset saivat perustiedot Suomesta. *Study Abroad* -oh-

sla.

Puoliso Sylvia ja sisko Ellen Baker (entinen luutnantti armeijan sairaanhoitajajoukoissa Italiassa toisessa maailmansodassa) olivat kuolleet aikaisemmin.

Hautajaiset pidettiin Hannel Chapel of the Deware hautausmaassa pastori Keijo Ahon, West Quincy Congregational kirkko ja pastori Stan Johnsonin, First Presbyterian kirkko, siunaamana. Fredin entinen laulajakumppani Sam Walkama toimi solistina ja Mary Julian urkurina.

Hautaaminen Massachusetts National hautausmaahan Bournessassa.

(Tiedot Walter E. Nisulalta)

Laura Jane Harper

jelmässä kuultiin kaupan ja elinkeinoelämän asiantuntijaluentoja, tutustuttiin Suomen kaupunkeihin ja kuntiin sekä solmittiin ystävyyssuhteita suomalaisperheiden kanssa.

Eläkkeelle jäätyään Laura Harper toimi aktiivisesti mm. FAO:n ravitsemusasiantuntijana Kaakkois-Aasiassa ja latinalaisessa Amerikassa.

Vuosien myötä professori Harper järjesti lukuisia Suomi-viikkoja ja muita suomalaisuutta esitteleviä tilaisuuksia Blacksburgissa Virginiasa. Hän tunsi suomalaisen muotoilun, taiteen, tieteen ja teollisuuden saavutukset perinpohjaisesti eikä kaihtanut välittää tietoaan arvovaltaiselle yleisölle.

Professori Harper toimi lukuisien kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen johtotehtävissä. Suhteittensa avulla hän aukoi uraa monelle suomalaiselle tieteen, elinkeinoelämän ja julkisen hallinnon alan edustajalle Yhdysvalloissa ja kansainvälisissä järjestöissä. Lukuisille suomalaisille järjestyi opiskelumahdollisuudet VPI & SU:ssa ja muissa amerikkalaisissa

Olive Wennerlof

WORCESTER, MA - Olive A. (Antilla) Wennerlof, 90, kuoli maalisk. 10, 1996 University Commons hoitokodissa sairauten murtamana. Hän oli 1987 kuolleen Maurice G. Wennerlofin leski.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Antti ja Heta (Hakola) Anttilan tyttärenä ja oli asunut seitsemän vuotta Suomessa.

Kaipaamaan jäi tytär Marjorie W. Clark, Worcester; sisko Irene Ackley, Paxton; kolme lapsen lasta; neljä lastenlasten lasta; sekä sisarusten lapsia.

Nordgren, Carrigan, Mangsen Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautaamisesta New Swedish hautausmaahan.

ylöpistoissa.

Professori Harperin laaja julkaisutoiminta sekä esitelmät kansallisissa ja kansainvälisissä kongresseissa antavat mielikuvan haastetta etsivästä, harvinaislaatuudesta persoonasta. Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan ritari-merkki oli hänelle erittäin mieluisa. Professori Harperin ansiota mm. on, että suomalaiset ovat olleet kansainvälisen kotitalousjärjestön IFHE:n (*International Federation of Home Economics*) johtotehtävissä.

Kymmenen vuosien yhteistyön suomalaisten kanssa kruunasi keväällä 1990 promovointi kunniaatohtoriksi Helsingin yliopiston Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan promotiossa.

Laura Harper osoitti, miten omalla ammattialallaan voi toimia toisen maan hyväksi ja edistää kansainvälisiä suhteita sekä yhteistyötä. (HS)

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER
Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

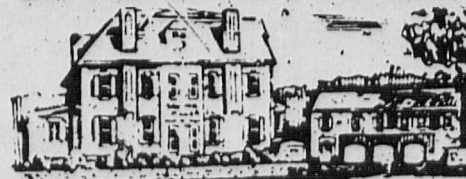
EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Suomea opiskelemaan

FITCHBURG, MA - Fitchburgin Kalevaisten suomen kielen oppitunnit alkavat jälleen talvikuukausen paussin jälkeen maanantaina, maaliskuun 18. päivänä.

Koulupaikkana on Kaleva Koti, osoitteessa 107 Mechanic Street, ja opetusta annetaan kolmella tasolla. Rekisteröinti klo 6 - 7 illalla.

Oppitunnit maanantai-iltain klo 7 - 9 kymmenen viikon ajan.

Lisätietoja saa soittamalla Martha Kuokkaselle numeroon 508-874-2780.

Kirkollisuutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Yleiset kokoukset maaliskuun 17. sekä huhtikuun 7. ja 21. päivinä Elm St. Lähetyskirkossa klo 2 ip.

Rukoukokoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Kutsumme teitä mukaamme myös kotirukoukokouksiin.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltain klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltain klo 8:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Keskiviikkona, maalisk. 13. p:nä klo 6:30 ill. aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 pääsiäisajan iltajumalanpalvelus.

Torstaina, maalisk. 14. p:nä klo 10:00 aam. naisten raamattutunti. Klo 7:30 ill. Elders kokoontuvat.

Perjantaina, maalisk. 15. p:nä klo 4:30 ja 6:30 ip. vuotuinen Spagetti-illallinen Preschoolin hyväksi. Liput ovelta, \$5 aikuisilta, \$2 lapsilta.

Sunnuntaina, maalisk. 17. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten ja high school luokkalaisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. **Huom!** Merry Mystery Meet peruutettu. Klo 3:00 iltap. suomenkielinen Naisentilto kokoontuu. Tarjoilu yhteinen.

SUOMALAINEN . . . jatkoa sivulta 2

Insinööri Joel Majurinen (vas.), sekä arkkitehdit Kai Warttainen ja Nicolas Favet.

rinkopaneleiden ja tuuligeneraattorien turvin. Vain viimeimpänä vuodenaikana rakennus turvautuu ulkopuoliseen sähköön tai kaasuun.

Sadevesi kerätään talteen. Jätteet lajitellaan, ja nekin pyritään käyttämään hyödyksi.

Taloon on kytketty aurinkokennoilla ladattava sähköauto, ja sen tietojärjestelmä liitetään maailmanlaajuiselle tiedon valtatielle.

Talo rakennetaan elementteistä, joiden materiaalit ovat pitkäikäisiä ja osittain jo kierätettyjä. Rakennustyöstä val-

mistetaan video tulevaan näyttelyyn. Näyttelyn päätyttyä rakennus on siirrettävissä muualle.

"Puutalo", vastaavat arkkitehdit kysymykseen rakennuksen materiaalista. "Ja vähän alumiinia, vähän lujitemuovia", lisää insinööri.

Kai Warttainen, Nicolas Favet ja Joel Majurinen vastaanottivat arkkitehtuurikilpailun palkintonsa äskettäin Pariisissa. He käyvät parhailaan neuvotteluja rakennustyöstä, jolla on jo kiire.

Talo pystytetään Villetten

tiedepuistoon ranskalais-suomalaisiin voimin. "Aurinkokennot ja sähköauto voidaan hyvinkin tuoda Suomesta". Majurinen arvioi.

Majurinen on sähköinsinööri, joka suunnitteli ensimmäisen ekotalonsa jo 1974. Warttainen ja Favet, rakennuksen arkkitehdit, ovat tutkineet ekoarkkitehtuuria jo aikaisemmissakin suunnitelmissaan. Strasbourgissa opiskellut Nicolas Favet työskentelee Helsingissä.

Leena Maunula (HS)

Suomi Internetin käytön kärkeä maailmassa

Suomi on aivan kärkimaita Internetin käytön kansainvälisessä vertailussa. Suomessa yli 40 prosentilla Internetiä hyödyntävistä yli 50 hengen organisaatioista on omat kotisivunsa verkossa. Tämän vuoksi kansainväliset laitetoimittajat näkevät Suomen myös hyvänä testimaana uusille sovellutuksilleen.

"Maailmanlaajuisesti arvioi-

daan, että noin 15 prosenttia kaikista suuryrityksistä on saanut kotisivunsa Internetiin tämän vuoden loppuun mennessä," arvioidaan Market-Visio Oy:stä.

Suomen ohella Internetin käytössä ovat Euroopassa ensimmäillä Ruotsi ja Englanti, muualla mm. USA ja Australia.

Fitchburg, MA

Birchwood Care Center'n suomea puhuvat potilaat ovat perustamassa suomenkielistä seurusteluklubia, mikä kokoontuu joka toinen maanantai. Asiasta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteys toiminnanjohtaja Harriet Genzeliin numerossa 345-0146.

Finlandia Foundation Boston, Inc.

ARLINGTON, MA - Finlandia Foundationin Bostonin jaosto kokoontuu sunnuntaina, maaliskuun 24. päivänä klo 3:00 iltaapäivällä St. Paul Lutheran kirkossa, 929 Concord Turnpike.

Kokous on kehittymässä merkittäväksi toisen maailmansodan muisteluksi. Esillä on Arne Salon toisen maailmansodan aikaisia maalauksia, Carol Parssisen isän ja isoisan leikekirjoja sotaajalta sekä Matti Meharryn Lexington High Schoolissa palkinnon voittanut näyttely.

Henkilöitä, jotka ovat halukkaita esittelemään omia muistelmiaan (kirjeitä, kertomuksia yms.), pyydetään ottamaan yhteys Mimmu Hartiala-Sloaniin numerossa 508-456-8295.

Raivaaja Publishing Companyn Vuosikokous

Finnish-American Club of Saima
Scott Rd.
Fitchburg, Mass.

TORSTAINA
huhtik. 11, 1996

Kokous alkaa klo 7:30 ill. ja siinä käsitellään kaikki säännöissä määrättyt ja sääntöjen mukaisesti esille tulevat asiat. Kaikkia osakkeenomistajia kehoitetaan osallistumaan. Ellei se ole mahdollista, heidän tulee lähettää valtuutettunsa. Rekisteröinti alkaa klo 7:00 ill.

Fitchburg, Mass.
tammik. 11, 1996

EINO E. NIINIMÄKI
presidentti

ROY HELANDER
sihteeri

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

Tanssit Saiman Puistossa

Lauan taina
maalisk. 16. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells Duo soittaa

Katki tervetulle!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
  - New customers always welcome
  - Our third generation
- CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Floridan Laulumiehet laulamassa Lake Worthin Bryant putstossa.

Kuva: Anja Laurila

Floridan Laulumiesten toimintaa

ANJA LAURILA
HYPOLUXO, FL

Täällä Floridan suomalaisalueen paikallisilla asukkailla ja turistilla on ilo "omistaa" mieskuoro, jota saamme kuulla monissa juhlatilaisuuksissa.

Kuoron maineikas laulunjohtaja Erkki Planting hioo viikottaisissa harjoituksissa laulajien äänivarat parhaaseen mahdolliseen kuntoon, ja talvikauden konserteissa sitten yleisö saa nauttia mahd. tavasta mieskuorolaulusta.

Suomalaisella Lepokodilla oli Laulumiesten pienoiskonsertti 17. helmikuuta kahvipöydäyhteydessä, jossa oli muitakin esiintyjä. Armi Lampinen lauloi kaksi kaunista laulua Sylvia Söderströmin säestyksellä ja Reetta Äyräväinen lausui puhuttelevan runon. Paljon väkeä oli tullut nauttimaan monipuolisesta kahvitarjonnasta.

Seuraavana päivänä Floridan Laulumiehet lauloivat kuoroveljensä Lauri Lindenin muistotilaisuudessa Suomi Talolla. Kuoronjohtaja Erkki Planting lauloi myös lauluveljen muistolle.

Paljon oli mukana täällä talvehtivia Connecticutin ystäviä ja entisiä kuoromiehiä. Puolison Elsie Lindenin tytär Arlene oli tullut myös Voluntownista äitinsä avuksi tänä vaukeana aikana. Lauri Lindeniä kaipaa myös seuran jäsenistö, sillä Laurihan oli aktiivinen toimihenkilö seurassa.

Kuorolla oli myös perinteiset konserttinsa täällä olevilla molemmilla haaleilla ja talot täyttyvät aina kun Laulumiehet ovat paikalla.

Osa kuoron jäsenistä lähtee pääsiäisviikonlopuksi huhtikuun alussa Toronton kuoron 40-vuotispäiville veljeskuoron juhlapäivää kunnioittamaan, ja jotkut Naisjaoston jäsenetkin lähtevät miestensä mukaan Torontoon.

Toiminta on taas tälläkin talvikaudella ollut vilkasta, eikä ähme, sillä Floridan Laulumiehet todella juhlistavat tälläkäläiset tapahtumat omalla panoksellaan.

Suomalaisjazzia maailmalla

Suomalaisjazz matkalle. Kolme nimekästä suomalaista jazzmuusikkoa vieraillee parhailaan eri puolilla maailmaa. Trio Töykeät on konserttikiertueella Kaukoidässä ja Australiassa.

Raoul Björkenheimin Krakatau -yhtye konsertoi Kööpenhaminassa ja Lundissa ja RinneRadio aloittaa Pohjois-Amerikan esiintymiset Torontossa.

Uuden Rok-levynsä myötä entistä laajempaan piiriin suosioon noussut RinneRadio keikkailee Toronton jälkeen 13. maaliskuuta maineikkaalla The Knitting Factory klubilla New Yorkissa. Sen jälkeen se suuntaa Teksasiin, Austinin esiintyäkseen vuosittaisilla South X Southwest -messuilla.

Suomalaisella jazzilla on runsaasti menestymisen mahdollisuuksia, sanoo Suomen jazzliiton toiminnanjohtaja Timo Vähäsilta. Hänen mielestään vientiin olisi kuitenkin painostettava nykyistä enemmän.

Trio Töykeillä on jo takanaan esiintymiset mm. Bangkokissa, Jakartassa ja Uudessa Seelannissa. Yhtyeen Australian keikat alkoivat viikko sitten.

Finnish-American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Maalisk. 16. St. Urho's Day mojakkipäivä, ohjelma ja tanssit klo 6:00 ill. Liput \$4.00.

Maalisk. 21. muotinäytös ja lounas klo 12 päivällä. Liput \$7.00.

Maalisk. 27. Lumilintujen piknikki Anderson Park Shelter 4:ssä klo 12 päivällä. Muitten kanssa jaettava ruokalaji, virvokejuomaa saa paikan päältä.

Huhtik. 3. jäsenkokous ja pot luck klo 3:00 ip.

Huhtik. 13. käälikäärypäivä, ohjelma ja tanssit klo 6:00 ill. Liput \$5.00.

Huhtik. 24. risteily. Lisää myöhemmin.

Toukok. 1. jäsenkokous ja pot luck klo 3:00 ip.

Toukok. 4. Vappu pot luck päivällinen, ohjelma ja tanssit.

Toukok. 12. Äitienpäivän päivällinen klo 1 ip. Liput \$6.00.

Lipputilaukset numeroista 849-6349, 848-0622 ja 942-3916.

Bingo tiistai-iltaisin klo 6.

Penni-Bingo torstai-iltaisin klo 6-8:30.

Suomalainen kuoro torstaisin klo 12:30-1:30 ip.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aam.

Käsityöpäivät ensimmäisenä ja kolmantena torstaina klo 10-12 aam.

Amerikan Suomalainen Lepokoti

1800 South Drive
Lake Worth, Florida

Tuhannet kiitoksemme Teille, kansantanssiryhmä Katrille sekä Lepokodin Ystäville yhteistyöstä Annan Majalla lauantaina, maaliskuun 2. päivänä. Reipas ja iloinen ohjelma otettiin lämmöllä vastaan.

Kotiimme on saatu uusia asukkaita. Toivotamme Teidät tervetulleiksi ja toivomme Teidän viihtyvän täällä.

Keski- ja Etelä-Suomen musiikista vastasi ystäväme Signe Broman. Kiitos Teille!

Reippaita musiikkihetkiä ovat esittäneet: Charles Hedlund, Leo Jaakkola, Kalevi Järvinen ja Rauno Laajalehto, joista monet kiitokset taas Teille jokaiselle!

Lämpimät kiitokset myös kampamolle, ompelimoille ja Auttaville Käsilille!

Kiitos Teille, Raili ja Matti Salonheimo, vapaaehtoistyöstänne täällä Lepokodilla.

Huomio! Pohjalaisten kahviolet ovat Annan Majalla lauantaina, maaliskuun 16. p:nä. Ohjelmassa esiintyy vierailleva Toronton näyttelijä- ja kansantanssiryhmä. Kahvit valmiina klo 12, ohjelma alkaa klo 1. Tervetuloa suurin joukoin iloisten ihmisten pariin!

Nähdään Annan Majalla
Elna Kuronen

Monen kuutin elämänlanka voi katketa alkuunsa, jos Saimaan vesistön juoksu-
tuksia ei jarruteta pikimmiten.

Maailman Luonnon Säätiö WWF: Saimaan juoksutus saatava vähäisemmäksi

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) vaatii Saimaan juoksu-
tuksen vähentämistä saimaannorpan takia. WWF:n mukaan norpan pesät uhkaavat sortua juuri kun naaraat ovat synnyttäneet poikasen-
sa, kuuttit, lumipesien suojiin.

Saimaan vedenpinta on WWF:n mukaan laskenut alkuvuonna huolestuttavan paljon. Jos nykyinen lasku-
vauhti jatkuu, maaliskuun loppuun mennessä pinta on laskenut jopa 30 senttiä, järjestö toteaa.

WWF:n saimaanhylyjetyryhmä on vedonnut Suomen ympäristökeskukseen jotta se estäisi turhat saimaanorpan pesäpoikaskuolemat. "Saimaan juoksu-
tuksista on vähennettävä huhtikuun alkupuolella saakka. Paras norpan kannalta olisi, jos vedenpinta ei laskisi enää yhtään. Veden-

pinnan lasku maaliskuun aikana tuhoaa todennäköisesti merkittävän osan erittäin uhanalaisen saimaanorpan juuri nyt syntyvistä kuuteista", projektipäällikkö Jari Luukkonen WWF:stä pelkää.

Saimaanorppia elää Suomen järvi- ja lampien alueilla pari sataa ja ne saivat viime vuonna 35 kuuttia. Kuutti painaa syntymässään 4-5 kiloa.

From the desk of Stig Häggblom:

Jari Isometsä voittoon mutta Finlandia ontuu . . .

Suomen hiihtourheilun suurin, todennäköisesti suurin, menestys tältä vuodelta saavutettiin maaliskuun 3. p:nä Salpausselän kisoissa Lahdessa: Jari Isometsä voitti ensimmäisen maailman cup-kilpailunsa, Lahden kisojen 30 km, kisojen päätapahtuman.

Yleisöä oli paljon norjalainen Björn Dähle oli mukana ja huippuvireessä hänkin. Jäi toiseksi, tosin vain 24 sekunnin päähän.

Erikoista oli se, että laji oli "vapaa". Siis luisteltiin, ei oikein suomalaisten suosima laji, mutta Jari luisteli itsensä voittoon.

Kazakstanin Vladimir Smirnov oli myös mukana, jäi peräti yhdeksänneksi eikä ilmeisesti enää uhkaa norjalaista maailman cup-kilpailun voittoa puhuttaessa. Dähle oli kaksinkertainen olympiavoittaja Lillehammerissa, on nähtävästi tämän hetken paras hiihtäjä maailmassa.

Cupissa oli Lahden kisojen jälkeen vielä kolme kisaa, joista kaksi Ruotsin Falunissa ja yksi Holmenkollenilla.

Mika Myllylän kohdalla kausi jäi kesken sairastumisen vuoksi. Isometsä sai Lahden voiton ansiosta muihin suomalaisiin nähden etumatkaa maailmantilastossa.

Kun puhutaan oikein pitkiä matkoista, on Ruotsilla taas etumatkaa. Lahden kisa-päivänä hiihdettiin myös perinteinen Vasaloppet, Ruotsin uljas 90 km Sälenistä Moraan. Tämä jokavuotinen kisa on järjestetty vuodesta 1922 lähtien. Alussa se oli vain ruotsalaisille avoin, mutta nykyisin täysin kansainvälinen.

Vasaloppetin ensimmäinen ulkolaisvoittaja oli Suomen Pekka Kuvaja vuonna 1954 ja sen on myöhemmin voittanut myös Suomen Pauli Siitonen. Norjalla on yksi voitto vuodelta 1971. Voittajan nimi Ole Ellefsäter, olympiavoittaja kerran 50 km:lla (1968).

Sen jälkeen norjalaiset ovat kyllä tällä ylipitkällä matkalla myös yrittäneet - onnistumatta. Siis juuri Vasan hiihdossa.

Tälläkin kertaa Norjalla oli mies kärjessä, Erling Jevne, mutta hän jäi loppuselvityksessä toiseksi.

Voiton vei ryhdikkäästi ja voimaa näyttäen Håkan Westin, joka viikkoa aikaisemmin oli voittanut Suomessa Finlandia-hiihdon, myös ylivoimaista tyylillä näyttäen.

Worldloppet sarjassa Westinillä on jo viisi osakilpailuvoittoa ja tässä ne ovat:

König Ludwig Lauf Saksassa, Tartu Ski marathon Virossa, Keskinada Kanadassa, Finlandia-hiihto Suomessa ja lopulta sitten Vasaloppet Ruotsissa.

Kaksi muuta lähtöä on tänä talvena Westinillä sarjassa ollu. Toinen sija tuli Dolomitenlaufissa Itävallassa ja Italian Marcialongassa hän oli

seitsemäs. Seitsemäs sija kalseltyy sillä, että Westin katkaisi sauvansa kahdesti . . .

Oli aika kymmenisen vuotta sitten, jolloin Finlandia-hiihto edistyi voimakkaasti. Osanotoinnostus lisääntyi voimakkaasti kun Vasaloppet menetti osanottajia. Nyt on taas toisin. Finlandia ei vedä. Vaa-

sahiihto vetää, nytkin osanottajia yli 14.000, Finlandiassa ei puoliakaan siitä.

Selitystä tietenkin kaivataan. Suomesta kuuluu selälaisia viestejä, että Lahden järjestäjät rahastavat liikaa ja jättävät järjestelyissä toivomisen varaa.

Ulkomainen osanotto Finlan-

diahiihtoon on viime vuosina myös pudonnut.

Katsotaan miten suomalaiset hiihtivät Vaasahiihdossa? Paras suomalainen oli Antti Varis, numero 28. Edellä oli kaksi virolaista ja yksi tanskalainen, neljä norjalaista ja kaksi italialaista, saksalainen ja ruotsalaisia.

Toiseksi paras suomalainen oli Ari-Pekka Rauttola, sijaluku 50.

Ramstedin veljekset löytyivät sitten sijoilta 72 ja 79, Johan ensin ja sitten Mikael. Ei Suomella ole varaa jättää Finlandia-hiihtoa heitteille. Se voi olla ehkä maan tärkein hiihtokilpailu tänä päivänä.

4 mars 1996

MÅNDAG

FINSKT SEGERJUBEL I LAHTIS Sidan 3

Herrarnas tremil i finska Lahtis vanns av hemmaåkaren Jari Isometsä. En populär seger, förstas. Även tvåan, norrmannen Björn Dähle hade anledning att jubla. Han säkrade i praktiken slutsegern i världscupen. Värste konkurrenten Vladimir Smirnov körde nämligen bort sig, slutade nia.

DN. Sporten

Sid 1-8

D

AIK MISSAR SLUTSPELET Sidan 2

AIK förlorade hemma mot Modo i Globen, 3-4, och är därmed borta från SM-slutspelet. AIK hade ett stort puckinnehav i såväl första som andra perioden men storspel av Modo-målvakten Petter Rönnqvist stoppade AIK. Det blir nu i stället Malmö som tar den åttonde och sista play off-platsen.

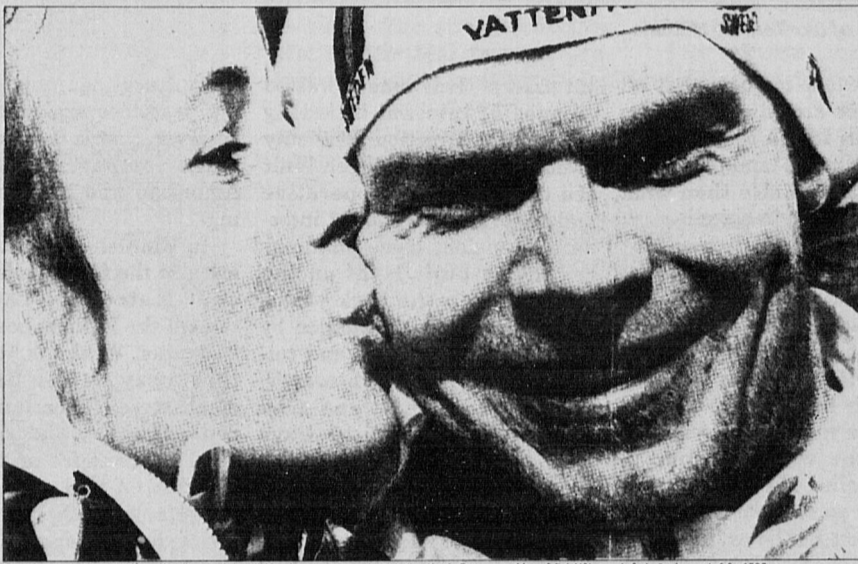
I DENNA DEL

Sport 1-6

Stockholm 7-8

Puss på dig, Vasaloppskungen

Westin pallade för favorittrycket • Ingen kunde svara på hans "rykare"

Grattispussen. En glad Håkan Westin gratuleras till Vasaloppsegern av kranstullan Katrin Svensson. Men så fick Håkan också sin önskepris från 1993.

Håkan Westin on ruotsalaishiihtäjä, joka jyllää tänä talvena pitkän matkan hiihdoissa. Hän on voittanut viisi, joukossa sekä Finlandia-hiihto että Vasaloppet. Finlandia-hiihdon taso on pudonnut, väittävät hiihtäjät. Vasaloppetissa on toisin, tänäkin vuonna yli 14.000 hiihtäjää. Westin voittoa käsittelee suurlehti Dagens Nyheter tällä tavoin.

Å STELLAN KVARRE

MORA

Håkan Westin pallade för favorittrycket.

Det blev hans stora önskepris från 1993.

Här har vi den nye Vasaloppskungen. Vi kan räkna med Håkan i topp i flera år framåt.

Han blir bara bättre och bättre, starkare och starkare. Och ingen vet hur gammal en toppikare i Vasaloppet kan bli. Se på snart 60-åriga Maurilio de Zott som blev femma!

- Det anackas mycket om att Dähle och Smirnov skäl åka här, varför gör de inte åke i saken, undrar Håkan. Då får de se hur svårt det är. Ja, det vet Dähle redan. Vasaloppet är så anströnd. Det är tiden - och längden - som dödar. Jag kunde byta bort alla mina tidigare segrar i vinter mot att vinna Vasaloppet.

En mil före mål tackade Håkan för sig. Tycken Jochen Behle som körde för spurttröskeln och var nägot med sina 30 000 hade nu inget kruskvar.

Normannen Erling Jevne hade gjort ett allvarligt försök att komma loss men inläggs och var nu chanslös och Staffan Larsson var också avhängd.

På sin lilla släpman men också smekbarnet humoristiska Ångermållskåka förklarade Håkan hur rycket gick till.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

- Ja, jag blev nästan förhånad, skriktar Håkan. Faraan för ombring som en höna. Det var som skivningsveln fatt i han.

Håkan är en lugn och avslappnad person men det betedde till i ljudret tidigt på morgonen i den stuga som familjen Westin hyrde. Pappa Berndt som också skulle åka de nio milen till Mora var överladad.

Suomalaislista sovittelu- ja tarkkailutehtäviin

Idäntutkijoiden suurkongressi Tampereelle

Tampere nousee maailman huomion keskipisteeksi 29. heinäkuuta vuonna 2000, kun idäntutkijoiden suurkongressi avataan Tampere-talossa.

Keski- ja Itä-Europan tutkimuksen kansainvälisen neuvoston ICCEES:n hallitukseen kuuluva Valdemar Melanko kertoo, että Tampereen kokouksen yhteydessä järjestetään Etykin 25-vuotisjuhlaseminaari ja juhlavastanotto.

Suomen hallitus ja ulkoministeriö kokoavat listaa henkilöistä, joita voidaan esittää tilapäisesti kansainvälisiin sovittelu- ja tarkkailutehtäviin. Tällaisia tehtäviä saattavat tarjota mm. kansainväliset järjestöt sekä eri maat ja maaryhmät.

Näkyvin suomalainen kansainvälisissä tehtävissä on YK:n Balkanin ihmisoikeustarkkailija Elisabeth Rehn (r).

Suomelle saattaa tulla pyyntö esimerkiksi nimikkeellä "entinen pääministeri". Listalla voivat olla Esko Aho

(kesk), Harri Holkeri (kok), tai Kalevi Sorsa (sd).

Toinen ryhmä voi olla esimerkiksi "entinen tai nykyinen diplomaatti". Silloin saatetaan kääntyä esimerkiksi ministeri Jaako Honiemen tai entisen ulkoministerin Paavo Rantasen puoleen.

Ulkoministeriössä valmistellaan myös asetuksen muutosta, joka avaisi diplomaatin tehtävät määräaikaistalle virkamiehille. Jos kaavailut toteutuvat, tehtäviin voidaan vastaisuudessa palkata väkeä myös määräajaksi. Uutta käytäntöä perustellaan josta-

vuuden lisäämiselle.

Diplomaatin työn ei tarvitse olla kaikille koko elämän kestävä ura, vaan sitä voi harrastaa tietyn ajan ja siirtyä luontevasti muualle. Menettelyä on jo käytetty määräaikaisten lehdistöneuvosten nimityksissä.

Uutta käytäntöä perustellaan myös työvoiman tarpeella. Kun Suomesta tulee 1999 EU:n puheenjohtajamaa, ulkoministeriöön tarvitaan lisäksi väkeä huomattavasti, mutta vain määräajaksi.

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Observations from a journey to Karelia
and the time spent there**by 'Karjalan reissun tehnyt'
translated by Richard Impola

- continues from last week -

'Observations from a journey to Karelia and the time spent there' (Havaintoja matkalta Karjalaan ja siellä olojalta) was originally serialized in *Raivaaja* in Finnish back in March 1934. It was written in New York (NY) by a man who had recently returned from a 18-month stay in Soviet Karelia.

Envy and national hatred

Finnish-Americans are usually led to believe that there is no division into nationalities in Russia or any of the frictions they breed. When Finnish-Americans get to Karelia, they soon learn the truth of the matter, for the Russians and Karelians regard them as enemies. They say outright that we have come to eat what little bread they have and to live at their expense. Russian and Karelian workers ask us quite bluntly why we have come there.

This enmity is shown everywhere and in many ways. Since doctors are scarce, it is often very difficult, sometimes impossible to get medical help in time. Often one has to wait up to two days to talk to a doctor and another two days to get medicine.

I'll tell an illustrative and very moving story in that connection. Paul, a former farmer from the state of Washington was hurt in a construction accident. He could get no medical help in Kontupohja, where he was hurt, and he was brought to Petroskoi. But here it took three days to straighten out matters so that he could get to see a doctor. The injury was so bad, and had gotten so much worse in the interim that Paul died a couple of days later. He died for lack of care in spite of the fact that he had donated \$2,000 to the Karelia Machinery Fund and used up all his resources for the good of Karelia.

But the really tragic part of it does not lie here. He left an oldish wife who was no longer able to earn a living in any way. She applied to the authorities for an old-age pension. It was refused her on the grounds that she and her husband had once owned a ten-acre farm in Washington so that she belonged to the landowners' class and not to the proletariat, to whom an old-age pension could be granted.

Since a large group of Finnish Americans, even farmers, have gone to Karelia believing that they will find security there for their old age, here

Group of workers at Hillisuo

is a precedent to show that all such hopes are in vain. Better to hold on to the security you still have in this land because it is still more reliable than what is promised you in Karelia.

If someone still does not believe this, then it is best that he make the trip and experience these things for himself. The worst part of it is that old people either die or become completely helpless.

Once a number of wives of Americans who had gone to Karelia called Martti Hendrickson to an accounting when they met him on Kolikova Hill. They told him that he was the one who had ranted about how great conditions were here, and how they took care of children and the aged, and asked him what he had to say now.

Uncle Martti tried to defend himself by saying that he was talking about Soviet Russia, and not about this billy-goat state. But this defense of his reached the ears of officials and he was severely reprimanded and warned that he could not mock or belittle even Karelia.

Is there a shortage of labor in Karelia?

Some here believe that there is a real shortage of labor in Karelia and that those who go there from here do so to carry out a great and necessary task in the building of Karelia. To tell the truth, there is no shortage of labor in Karelia, but a lack of organization, and that the Finnish-Americans cannot succeed in providing, for the direction they offer is nowhere approved or put into practice.

There are some 1,500 construction workers in Petroskoi,

but most of their time is wasted because of internal bickering and lack of direction. The only dwellings that have been built are the so-called cooperative buildings. But because of internal dissension, these buildings cannot be built right on the street, but in the back yards, where they are surrounded by Russian outbuildings and toilets. These houses, however, are the handsomest and most practical, and would have deserved to be located on the street.

The only work in which Finnish-Americans can do any good is the lumbering. But mainly older men are sent to do this work, men who can no longer endure the change in climate and especially in the standard of living that occurs when they move from America to Karelia.

These logging camps are called "cadre associations," or "forest cadres." Farming and dairying, at which one works during the summer, are combined with these logging camps, and the loggers are expected to make at least a part of their living from these. But the land for tilling is quite barren; it is rocky or raw swampland, so that the agriculture is to some degree unproductive.

The most successful is Hillisuo Soviet Farm No. 2, for which there is some hope. Last spring during sowing, a "rip" began to develop on this farm, so that all the women from town were ordered to work at it. On this farm some 180 hectares have been cleared for planting. To work it there are 200 people. They have tractors and horses and other necessary

agricultural equipment. Farming practices are so different, however, that it is impossible to make comparisons between American and Karelian farming.

In Finnish-American hands are also the farms called Vilkka and Matroosa. These are toward the Finnish border from Petroskoi. Vilkka is 18 kilometers away on the bank of a small stream. The land is barren and rocky and subject to frost. This cadre or farm has 200 Finns and a number of Karelians. In the winter they do logging for export and in the summer they try to farm this land.

Matroosa is 20 kilometers from Vilkka. This cadre has half again as large a crew as Vilkka, but it functions in the same way, that is, logging in the winter and farming in the summer. On this farm there are many from America who took their children with them. The death rate among children is enormously high. Last summer, fifteen children died in one month, almost causing a panic among the farm population. The deaths were caused mainly by malnourishment and lack of medical care. The situation was to some extent the same when I left last fall, and I don't think it has changed much since.

Since I've mentioned hospitals in this connection, I should probably explain briefly what they are like. The care and treatment there are quite insufficient, particularly for the Finnish-Americans.

A young Finnish-American fell ill and was taken to the Petroskoi Central Hospital. When he had been there for

three or four days, and his friends were not even admitted to see him, they circled around the building looking for a window where they could see him. When the invalid heard his friends' voices through the window, he crawled over to speak to them. He told them that he hadn't even seen a doctor although he had been there for four days. The nurse had only given him sour black bread and told him to eat it since she said they had nothing else.

His friends set out to get a physician for the man who had been admitted to the hospital for care. But they had to go through a whole chain of offices, and before they had completed the process, the sick man died, just when a doctor would finally have been available to care for him.

How many Finnish-Americans have died no outside can know, for the officials consider it unnecessary to inform anyone of their death. Only it is generally known that mortality among Finnish-Americans who have moved to Karelia is extremely high. But why write about that, for no one will believe it, as Tenhunen asserted.

The foreigners' decision to strike

Exactly. Foreigners are able to come to such a decision, for they have become accustomed in their countries to demand better conditions with the help of a strike. Although the decision did not result in a strike, at least it put the "briefcases" into motion for a while.

On September 16, 1932, Finnish-Americans on Lenin Street and in the forest technician neighborhood called a general meeting to discuss a very tense question. The workers had not been paid for 2 1/2 months and as there was no credit, life was beginning to look very black. The forest technician group could no longer get provisions from the store or distribute the "norms."

For this reason a meeting was called, where a decision was approved, which actually was not a decision to strike. It was merely decided that if the labor force was not paid or given credit for food, then after September 19th, every worker had the right to go and look for work or food where he best saw fit. This proposal received eighty "yes" and two "no" votes.

But what happened? Two days later a new meeting was

turn to KARELIA page 12

Beautiful Saima Park Clothed in blue and white

Bryan Marotta (second from left) enjoys skiing with his mother Betty Marotta (left) and grandparents Kay and Ray Syvari.

photos: Paul Oinonen

Betty Marotta clothed in blue and white.

FITCHBURG, MA - A week and a half ago Saima Park green fields and snowless ski

trails. But it began to snow on Saturday, March 2, and it just did not stop.

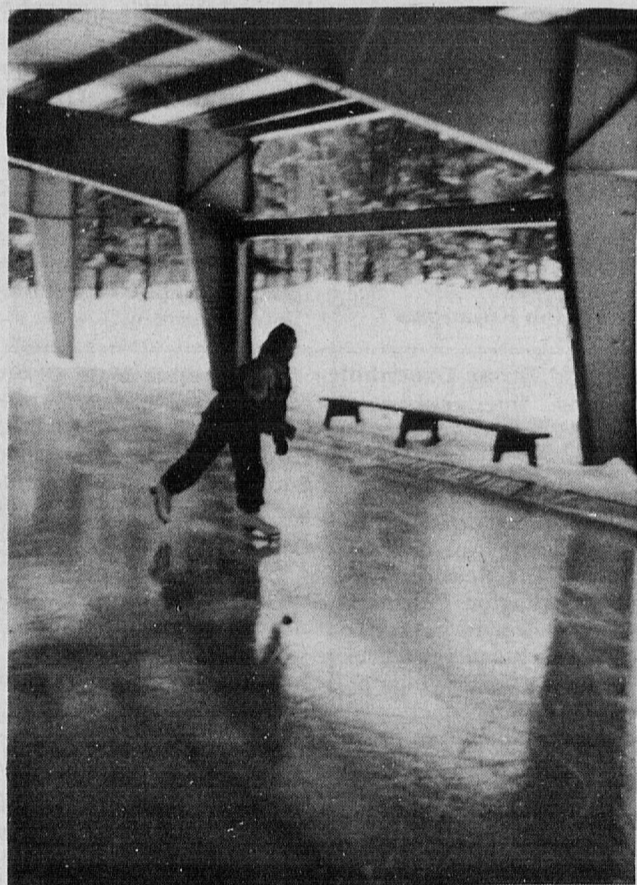
A week later a winter wonderland unveiled her stunning beauty. The snow, reflecting the higher March sun, presented itself in brilliant white. And the sky, not to be out-matched by the snow, presented itself in a most beauti-

ful deep blue.

The skiers and skaters beckoned by Saima's beauty gathered to celebrate winter. With their skis and skates they made their hearts glad,

while lovely Saima, clothed in blue and white, welcomed her dear children: grandparents, mothers and fathers, children and grandchildren.

Paul Oinonen

Leah Marotta learning a spiral on Saima ice.

Joseph Marotta on Saima ice with daughter Leah.

Littleton, MA

Sunday breakfast

The Maynard Ladies and Knights of Kaleva are hosting a Sunday breakfast pondside on March 17th, from 7 to 11 a.m. at Fort Pond, Kaleva Road, Littleton. Eggs, pancakes, bacon, hot beverage, juice, homefries, toast and Finnish pastry are included. The public is invited.

Located a short distance from the West Acton/Littleton exit off Route 2, the Maynard Ladies and Knights of Kale-

va's clubhouse is on Kaleva Road. Take Newtowne Road and make a right at the double stone markers. There is plenty of free parking. For information, please call 508-263-2526 or 264-9044.

Mark your calendars now for the Annual Kaleva Fair. It will be held on Saturday, September 14, at Fort Pond.

Susan Alatalo
Maynard Ladies of Kaleva

Finnish News Digest

New folk arts center for Kaustinen

Construction of a new folk arts center began in Kaustinen at the end of February. This new cultural institute has been long anticipated. Twenty years ago the building of such a center was proposed.

The project, costing 32 million FIM, is supposed to be completed in May 1997.

According to the chairman

of Kansantaitteenkeskus Oy, Viljo S. Määttä, the center offers brand new possibilities for the development of national folk music and other folk art forms.

The folk arts center will become a national cultural institute. The activities will include research, education and publication in association with universities and other

institutions.

The building will house a concert hall, studio space, space for changing exhibits, and various folk arts service areas.

The total cost of the center is 32 million FIM. Of this 20 million has been budgeted by the Ministry of Education; the European Union will provide 3 million and the Ministry of Labor, one million.

March meeting

The next meeting of the Boston Chapter will be held on Sunday, March 24, 1996, at 3 p.m., at St. Paul Lutheran Church, 929 Concord Turnpike, Arlington.

This meeting is developing into a meaningful "show and tell" of World War II memories to note the 50th anniversary of the end of that war. It began with Arne Salo, one of our members, offering to exhibit his watercolors which he painted while a soldier during World War II. Then Carol Parssinen offered to display her father's and grandfather's scrapbooks from that era, along with Salo's paintings.

Matti Meharry, one of our members, has set up a prize-winning exhibit at Lexington High School, which he has offered to bring to this meeting. He included in his research for this project an interview with his Finnish

grandfather.

There are many different kinds of memorabilia, stories, letters, souvenirs, etc., which various members may have and would be willing to share. Do you have a special memory to share - either to show or to tell? If so, please call Mimmu Hartiala-Sloan at 508-456-8295 to be included in the program. This will be an interesting perspective of the war and its perspective from both sides of the ocean.

Recap of Kalevala meeting

Our members were treated to an unique experience when they viewed the film "Home Cooking" produced by Anna Minkkinen, whose project was

partially sponsored by our chapter.

To quote Miss Minkkinen, "Although the film focuses on the section of the 'Kalevala' entitled, 'The Gold and Silver Bride,' about Ilmarinen's attempt to resurrect his dead wife, it does not attempt to retell this particular story in a conventional narrative format. 'Home Cooking,' more like a painting than a film, uses symbolism and mood to evoke not only the story of Ilmarinen and his wife... In setting the film in modern times and suggesting Ilmarinen's alcohol abuse, I hoped to make reference to a social problem that I found myself discussing with women in Finland. Playing a strong role in the family, women often end up covering up for the alcoholic, despite its effects on their own lives. As 'Home Cooking' begins, we find a woman who has decided she will cover up no longer."

Ellen and Linda Lindell wish to thank the following hostesses who helped them during the social hour following the meeting: Aina Schkuta, Ritva Garutti, Irma Leslie, Vieno Ware, Martha Weckstrom, Edith Eash, Betty Koskinen, Vera Smith and Barbara Aalto.

The scholarship committee received a number of donations for names to be added to the hospitality tablecloth. A volunteer is needed to help embroider these additional names on the tablecloth. Contact Ellen Lindell at 617-862-5893 or Edith Eash at 617-924-8361 if you can help them.

Raija Nieminen introduced the children to the Kalevala during the children's program. They talked about the people, how they lived and what they believed in in those long-ago times. They read from a book *Kotrien Kalevala* by Mauri Kunnas, and really got into a "Kalevala mood."

For the craft, they made *kalottis*, special caps which Vainamoinen and other characters used to wear. They also drew some great Kalevala-related pictures!

"Thank you to all who were present," says Raija. "Hope to see you next time!"

Sävele Syrjälä scholarship fund

Scholarship applications for a student of Finnish-American heritage studying in the field of journalism and/or communications for the year 1996-97 are available form Mrs. Edith Syrjala Eash, 35 Pierce Road, Watertown MA

02172. Deadline for return of these applications is April 19, 1996.

Suomi koulu

There have already been three school days this semester. Remaining dates are March 23, April 13 and April 27.

Adults as well as children are welcome to enroll in Suomi Koulu.

The school will wrap up the semester with a "Vappu Juhla" at the Kaleva Maja in Littleton. Call Pirjo at 508-460-9793 if you have any questions.

Carol's Notes

"It is my pleasure to introduce Raija Nieminen, a new member of our board. Raija is a native of Finland, where she had long-time experience working with children as a kindergarten teacher and after-school coordinator.

"She initially came to the United States to work as a camp counsellor for one summer - which led to a string of experiences, education and encounters for about ten years. She received her degree in education and English from the University of Massachusetts/Boston and, while studying, also taught at the university's pre-school program.

"Children have always been close to Raija's heart - espe-

turn to BOSTON next page

Memories of World War II

I'm having my first exhibition of war paintings at Finlandia Foundation in Arlington at St. Paul's Lutheran Church, for one afternoon, Sunday, March 24. Thirty paintings will be on display.

I graduated from the School of Practical Art, now known as the Art Institute, in Boston in 1941. I then enrolled at Pratt Institute, Brooklyn, N.Y., to further my education.

A draft notice in the spring of the following year changed my plans completely. I volunteered and served three years as a soldier with the 84th Camouflage Battalion in Africa, France and Germany.

The countries so foreign from ours motivated my desire to paint. I had never painted a water color, even in art school. But it didn't divert my ambition. I painted evenings, Sundays, off duty, whenever I had the opportunity.

The battalion was in Africa for over a year, building simu-

lated landing craft at Lake Bizerete, Tunis. We didn't go into France until after D-Day. The closest we came to any action was in the vicinity of Stuttgart, Germany. The battalion was caught in the "Battle of the Bulge." The conflict was over before the Germans reached the far south.

With the end of the war, it was also the end of my water color painting. It was back to school at Pratt Institute, and a career in the advertising field.

I worked for various companies, studios, designers and printers. I had my own advertising studio for over 30 years.

I retired five years ago, and returned to my first love of painting, studying under the supervision of renowned water colorist William Griffith at the Worcester Art Museum. I'm finishing my fourth year.

Arne Salo

Chicago News

by Bob Kujanpaa

Jon A. Nare, 45, passed away February 11. Jon was born in Chicago, May 25, 1950, the son of Linda (Rasanen) and John Nare. He worked as a technical engineer for Trace Laboratories.

Survivors include his mother, Linda, and sister, Janet (Dennis) Kloc and two nieces, Sara and Karl. Jon was preceded in death by his father, John. He was the grandson of the late Dr. Herman and Minnie Nare.

Jon's parents and grandparents were very active members of the Finnish community in Chicago for many decades. Jon's grandfather was a charter member of the Sibelius Male Chorus and his father was also a member of the chorus.

Services were held Tuesday, February 13, at the John V. May Funeral Home with the

Reverend Einar Greenholt officiating. Interment was in Acacia Park Cemetery in Chicago.

Thirty members of the **Finnladies of Chicagoland** attended the annual luncheon at the Scandinavian Club in Arlington Heights on Saturday, February 17. The program included vocal selections by Jaana Clayhills and Merja Quandah.

Officers were chosen for the coming year. They include: President Taivi Albrecht; Vice President Pirjo Liesman; Secretary Sari Covington; Membership Secretary Inkeri Shin and Treasurer Seija Gerdes.

Lois and Ray Lescelius represented the Chicagoland Finns at the third annual meeting of Project 34, held in Denver during early March.

The Sibelius Male Chorus of Chicago Spring Concert will be held at the Estonian House in Lincolnshire on Saturday, April 13, beginning at 7:00 p.m. Guest artists will be Allison and David Maki.

The **League of Finnish American Societies** (Chicago Chapter) Vappu Party will be held at the Estonian House on Saturday, April 27.

Lempi Sword was chosen as the resident of the month at St. Paul's House in January. Posters with Lempi's picture and biography were placed in several locations at the home. Helping Lempi celebrate on the last day of her reign were her daughters, Wilma Karl, Seire Heiti, Esther Lepisto Wakefield, Hilda Kujanpaa and Bob Kujanpaa. Congratulations, Lempi!

On sale!**BACK IN STOCK!****Scandinavian Feasts**
by Beatrice Ojakangas

Elegant menus - both traditional and contemporary - from simple snacks to elaborate celebrations. 150 recipes. Wonderful color photos. 256 pages. Hard cover.

Original list price: \$37.50

Now available for \$19.98

NEW!**Great Holiday Baking Book**
by Beatrice Ojakangas

Year-round wonder. 12 months of treats the whole family will enjoy. 250 international recipes. 358 pages. Hard cover. No photos.

Original list price: \$25.00

Special sale: \$20.00

add \$2.00 to your order for postage & handling
(Mass. residents must add 5% state sales tax)

ORDER FROM:

RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Letters to the editor:

To the readers:

I would like to apologize for the errors in the continuing series on Karelia now running in the Raivaaja. It has many minor slips which a careful proof-reading would have eliminated. The errors are solely my responsibility, since the article is being printed from a computer disk which I sent the Raivaaja.

My only excuse is that I was trying to do too many things too quickly at the time I sent in the translation. The errors do not affect the meaning of the text, but are annoying little slips that may interrupt the flow of the reading. Sorry.

Yours sincerely,
Richard Impola
New Paltz, NY

Editor's note: Richard Impola can't - and shouldn't - take all the blame for the "errors" and "minor slips" appearing in the Karelia series.

It's the job of the Raivaaja staff to catch these typographical errors and slips before the text reaches print. Try as we might, however, we make mistakes and overlook things, too.

Our apologies to Richard Impola and to our readers.

BOSTON

from previous page

cially her 9-year-old daughter Salla. Right now they reside in Natick and Raija is helping out at the Children's Book Publishing House and also teaches Sunday school at Faith Lutheran Church in Quincy."

C. E. P.

1996 Board members

President, Carol Parssinen; vice president, Helmi Sharrillo; president-elect Saana McDaniel; clerk, Liisa Rossetti; treasurer, Anne-Mari Paster; program Mimmi Hartiala-Sloan; hospitality, Anneli Johnson, Maija Mord; scholarship, Edith Eash; children's program, Raija Nieminen; newsletter, Viola Ray, Helmi Sharrillo.

Coming events

March 24 - Chapter meeting. World War II exhibits.

March 28 - Board meeting at the home of Saana McDaniel.

Here's another Finnish tongue-twister: "Usein harjaan nuttuant silthen harjaan nuttuant." (Often I brush my jacket after I have become proficient in it)

Viola Ray
Helmi Sharrillo

Elm Street Steam Rooms
"A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA"
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10 Fri. 3-10
Th. 4-10 Sat. 12-10
Sun. 9-9
RUSS DAVIS, PROP.

New York, NY

Mika Pohjola Quartet plans concert at Cornelia Street Café

The Mika Pohjola Quartet will be performing at the Cornelia Street Café, 29 Cornelia Street, on Saturday, April 13, from 9 p.m. to midnight.

The quartet is made up of Mika Pohjola on piano, Karl-Martin Almqvist, tenor sax; Matt Penman, bass; Marc Miralta, drums.

The concert will feature original jazz music which will be released this spring as "Mika Pohjola: Myths and Beliefs" by GM-Recordings.

The quartet will also present their preview concert for their upcoming tour which includes Edinburgh Jazz Festival, Port Jazz and other jazz festivals of Europe.

There is a cover charge. For information, call 212-989-9319.

Subway to the café: ABCDEF@ to W4 or 1/9 to Christopher Street.

Sanomalehti
aina ajan tasalla

Fitchburg, MA

Finnish speaking club forming at Birchwood

Finnish speaking patients at Birchwood Care Center, 1199 John Fitch Highway, are forming a Finnish speaking club to be held every second Monday each month at the care center.

For more information, call Harriet Genzel, activity director at Birchwood Care Center, at 508-345-0146.

Remembering Frances Cole

Enclosed is a \$10 check in memory of Frances Cole [from] Carrie and Waldemar Keto for *Tukemtsrahasto* [page 2]

She was one of our group who met regularly at each FinnFest and shared our dorm. We appreciated your printing of her activities by Irene Kamila in your paper.

Also, of great interest, was your articles on Finnish Karelia [translated] by Prof. Richard Impola - he is a fine translator and very erudite.

See you at FinnFest '96 & Marita - keep up the good work -

Cordially,
Carrie Keto
Oneonta, NY

FINNISH LANGUAGE COURSES

Beginner • Intermediate • Advanced

Beginning March 18
Registration 6 - 7 pm
Classes on Mondays 7 - 9 pm
for 10 weeks

Kaleva Koti

107 Mechanic St., Fitchburg, MA 01420

For more information contact:
Martha Kuokkanen 508-874-2780

St. Urho Celebration

Friday, March 15, 1996
6 - 10 pm

Olsen's Restaurant

Main Street, East Templeton, MA

Veikko Honkala live

on the accordion

Great Finnish Specials

Exit 21 off Rte 2, 3/4 mile down hill
Tel. 508-632-7060

MAINE STREET SALON

SUOMEA PUHUTAAN

"Be Tame Or Go Wild"

• All Types of Perming • Precision Haircutting
• Tinting & Highlighting & Blow Styling
• Waxing, Ear Piercing & Manicures

MEN • WOMEN • CHILDREN

Tues - 9:00-5:00 Wed & Thurs - 9:00-8:00
Fri - 9:00-5:00 Sat - 8:00-12:00

• Walk In or By Appointment
• Senior Citizen Discount

632-5002

6 Connors Street Gardner, MA
Mailis Ahoranta, owner

Kalenteri

CONNECTICUT

- Mar. 17 - St. Urho's Mystery Ride & Dinner, 2 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.
- Mar. 31 - Sunday Funday, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.
- Apr. 4 - Finnish American Heritage Society annual meeting/elections, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury.

FLORIDA

- Mar. 16 - St. Urho's Day Mojakka Dinner, program & dance, 6 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Advance tickets required: call 849-6349, 848-0622 or 942-3916.
- Mar. 21 - Fashion show & luncheon, noon, Finnish American Club, New Port Richey. Advance tickets required; call numbers above.
- Mar. 23-24 - Finlandia Days, Bryant Park, Lake Worth. For Tori table reservations, call Eila Sikanen 407-585-1731.
- Mar. 27 - "Snowbird Picnic," noon, Shelter 4, Anderson Park, New Port Richey. Bring a dish to pass; pop provided. Sponsored by Finnish American Club.
- Apr. 3 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey.
- Apr. 13 - Kaali Kaary Dinner, program & dance, 6 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Advance tickets required; call numbers listed above.

MAINE

- Mar. 17 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, West Paris. Program on genealogy.

MASSACHUSETTS

- Mar. 13 - Finnish American Club of Saima membership meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Voting on winter sports amendment.
- Mar. 15 - Country Western Line Dance, 8 pm-midnite, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree. Teacher: Joan Cole.
- Mar. 16 - Cross-country Citizens Ski Races, 9 am, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Registration 8 am. Sponsored by Finnish Ski Club.
  - Committee to Unite Finns regular meeting, 10 am, Saima Park, Fitchburg.
  - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.
- Mar. 17 - Sunday breakfast, 7-11 am, Fort Pond, Kaleva Rd, Littleton. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.
  - Finnish American Club of Rutland dinner & meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Note change of date. Meeting 1 pm; potluck 2 pm; program (rescheduled from Jan.) 3 pm - speaker: anthropologist Richard Wilkins.
  - Corned beef & cabbage dinner/dance, 2 pm, Viking Club, Braintree. Music by Nils.
- Mar. 18 - Finnish Language Course begins, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Beginner, intermediate, advanced levels. 10 week course. For more info: 508-874-2780. Registration 6-7 pm; classes 7-9 pm.
- Mar. 20 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, West Barnstable.
- Mar. 23 - Crosscountry Citizens Ski Races, 9 am, Saima Park, Fitchburg. Registration 8 am.
  - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.
- Mar. 24 - Finlandia Foundation-Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul Lutheran Church, 929 Concord Tpke, Arlington. Program: World War II exhibits.
- Mar. 30 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.

MICHIGAN

- Mar. 16 - St. Urho Family Party, 6 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills. Admission includes light meal. Grasshopper Olympics to elect new St. Urho for '96. Reservations suggested: 810-478-6939. Sponsored by New Generation.
  - St. Urho's Day Dance/Celebration, 7:30 pm, Knights of Columbus Hall, 1140 Muskegon NW, Grand Rapids. Admission includes light meal. Music by RFD North. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan.
- Mar. 19 - Finnweavers Seminar, 9:30 am-2:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Mar. 23 - "Radio Daze," 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Sponsored by FCA Drama Club.
- Mar. 30 - Las Vegas Nite, 7 pm-midnight, Finnish Center, Farmington Hills.
- Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

- Mar. 15 - Finnish American Cultural Activities monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: "Sauna...a Finnish tradition" with writer Chris Niskanen and poet David Salmela.

NEW YORK

- April 12 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter monthly meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave, New York.

OREGON

- Mar. 14 - Finnish-American Historical Society of the West monthly meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 NE Stanton, Portland.

Events subject to change without notice

Finnish American Club of Rutland

Sovittaja Park • Rutland, MA

Dinner and meeting,
Sunday, March 17, 1996,
Community Hall, Rutland
(MA).

Meeting at 1 p.m., Pot Luck
Dinner at 2 p.m. A-J cold
dishes, K-Z hot dishes.

Guest speaker Richard
Wilkins, anthropologist.

The program was originally
scheduled for February, but
has been rescheduled be-
cause of illness.

NOTE: Professor Juha Näsi
has been rescheduled for May
23.

Looking back:

February meeting

The election of directors was
resolved.

Elected for 2-year terms
were Ray Kauppila and
George Oja.

Other officers are: Barry

Heiniluoma, president; Bob
Belden, vice president; Bob
Clifford, treasurer; Hilkka
Hagman, secretary; Vi Jarvi,
assistant secretary; Eva Hirvi,
membership secretary; Bill
Conway, Karen Hakala, Pentti
Rantala, auditors.

Scholarship committee,
George and Bea Oja, chair-
men, '96; Reino & Ruth
Lammi, '97; Jeanine & Don
Carlson, '98.

Building and grounds com-
mittee: Armas Jarvi, chair-
man; Dave Johnson, Ray
Kimball, Ed Wolfahrt.

Park and dance schedule,
Barry Heiniluoma.

Dance committees, Grace
Anderson.

Historian, Eva Hirvi.

Supplies, Bob Belden, Katy
Heiniluoma.

Board of directors, Warren
Fuller '96, Ray Kimball '96,

George Oja '97, Ray Kauppila
'97, Bob Belden '98, Bill
Conway '98.

We voted to remove the large
pine tree overhanging the
front corner of the hall. We
also voted to authorize Barry
to arrange a series of country
western dances and lessons
at the park this summer.

Interesting story

Ed Wolfahrt told an interest-
ing story.

In 1944, when Margareta
Wolfahrt was growing up in
Sweden, her family provided a
home for a young boy from
Finland. They were one of the
many Swedish families who
opened their home to children
sent from Finland to be kept
safe during the Continuation
War.

After the war, he returned to
Finland. Margareta wondered
whatever happened to him.

Fifty years pass.

Last summer, when TKY
(Turun Kansantanssin Ys-
täväät) were with us at the
park, Margareta mentioned to
director Antti Järvensivu that
she often wondered what
became of the young boy.
Antti, who also spoke
Swedish, promised to investi-
gate when back in Finland.

Ed and Margareta recently
received a letter from Antti,
who had located the man,
telephoned him, and set his
address on to Rutland. Wol-
fahrts have written, and are
now hoping for an answer.

To be continued....

Rutland Historical Society

On Tuesday, March 19,
Barry Heiniluoma will speak
to the Rutland Historical
Society about the Rutland
Finns. The meeting begins at
7:30 p. m., and is open to the
public.

Barry and Katy

Mid-Columbia News

HELMI KORTES-ERKKILA
VANCOUVER, WA

Since FinnFest at Portland,
Oregon, local Finnish organi-
zations, despite decidedly bad
weather, have carried on their
monthly meetings and pot-
lucks.

After the usual morning ser-
vices of the Messiah Lutheran
Church, a dinner was held in
honor of the departing minis-
ter, Seppo Airas. Having
completed his second assign-
ment as minister to this
church, he was returning to
Finland.

He hopes to be reassigned to
Portland sometime in the
future. A return assignment
is anticipated by the congre-
gation as he was well liked by
the members.

By the time this is pub-
lished, the congregation will
have another minister.

Kalevala celebration

Under the auspices of the
Knights of Kaleva, a program
was held at the Messiah
Lutheran Church on the 25th
of February. Kauko Puukka
was the Master of Cere-
monies.

The program consisted of
the *Laulusiskot* with Don and
Bernie Takalo at the violins
and Ruth Powell accompanist.
This was followed by Helen
Kotila singing a number of
songs.

Helmi Kortés-Erkkilä deliv-
ered a talk titled "What of the
Women in the Kalevala?" The
topic was different and
thought-provoking. It was
well-received by the audience.

An unusually talented
young violinist, Elisa Boynton,
entertained the group.
Her renditions were spellbind-
ing. She is majoring in
Musicology at Lewis & Clark
College. Incidentally, this is
where the '95 FinnFest was
held. Elisa came from Fin-

land.

A heart-wringing poem was
delivered by Vieno Ojala from
Astoria. The poem was writ-
ten by Aale Tynni, and titled
"Rohdinmekko-Balladi." All
present who understood
Finnish responded emotion-
ally to the contents.

Ellen Dusa, anchored by her
singing friends, entertained
the group with a number of
songs after which coffee,
sandwiches and *pulla* were
served downstairs.

Sick list

According to Elveera, her
husband, Bill Kuust, seems
to be holding his own. He
had a severe stroke over a
month ago and is confined to
nursing care.

Saara Slossar, who under-
went a number of operations
for cancer, has recovered and
is attending meetings and
events with her usual spirit
undaunted. She speaks in a
low whisper which is repeated
by Helen Laukkonen, the
president of the Lodge, so all
can hear. Her voice of experi-
ence is respected.

Saara's husband suffered a
stroke and is confined to a
nursing home.

Several other members of
the UFKB&S Lodge are ill at
home or in nursing homes. I
apologize for not having their
names.

Anniversary

The UFKB&S Lodge of Port-
land, Oregon, is celebrating
its anniversary at the Town
Hall (old Finn hall) on
Sunday, the 4th of April. The
program starts at 2:00 p.m.
Everyone is invited to the pro-
gram. Refreshments will be
served by members of the
Lodge to all attending the
event.

Rather than climb the stairs
to the second floor, where the
program will take place, an
elevator is available for every-
one's use.

Ski News

Clarification, more information needed in Winter Games report

The article about the Winter
games [in last week's issue]
needs some more information
and clarification.

The Massachusetts Senior
Winter Games is for partici-
pants 50 years of age and
older, with 5 year age cate-
gories. The article only had
race results for the 10k clas-
sical races for both men and
women.

The article also had a "Top
three times all ages" listing.
This is totally irrelevant to the
Massachusetts Senior Games.
Time is only relevant in the
individual age categories to
determine the finish of the
participants.

Following are the "Official
results" as received from
Sahler Smith, director of the
Massachusetts Senior Games:

Men's 10k Classical

50-54: 1. Veikko Honkala;
2. Richard Oman

55-59: 1. John David; 2.

Maki, Helander

place in Mass. senior alpine races

Bruno Maki, 79, of Fitch-
burg skied to victory in both
the Men's Slalom and Men's
Giant Slalom on Wachusett
Mountain, Princeton (MA),
during the Massachusetts
Senior Winter Games Febru-
ary 28.

In the slalom Maki took first
place in the age 75-79 divi-
sion with his time of 1:31.90.
He took first in the giant
slalom for 75-79 with his time
of 38.68.

Jack Helander of Sterling
came in second in the 70-74
division of the slalom with his
time of 1:32.21.

His time of 38.68 earned
him second place in the 70-
74 division of the giant
slalom.

Karl Makela; 3. James DeSi-
mone

60-64: 1. Raimo Ahti; 2. A.
Robert Beaudet

65-69: 1. Valio Liedes; 2.
Quintas Wilson; 3. Walter
Morse (out of state resident);
4. James Pratt

70-74 1. Graham Taylor

75-79 1. Irving White

Women's 10k Classical

65-69: 1. Brigitte Langer;

2. Jane Pratt

70-74: 1. Shirley Quinn; 2.
Jean Edgerly

Men's 5k Classical

50-54: 1. Veikko Honkala; 2.
Richard Oman

55-59: 1. Karl Makela; 2.
James DeSimone

60-64: 1. Raimo Ahti; 2. A.
Robert Beaudet

65-69: 1. Valio Liedes; 2.
Walter Morse (out of state res-
ident); 3. Horst Langer

75-79 1. Irving White

Women's 5k Classical

55-59: 1. Marian W. Coak-
ley; 2. Brigitte Langer

Men's 5k Freestyle

50-54: 1. Richard Oman; 2.
Veikko Honkala

55-59: 1. John David

60-64: 1. Raimo Ahti

65-69: 1. Walter Morse (out
of state resident); 2. Quintas
Wilson; 3. Horst Langer

70-74 1. Graham Taylor

Men's 10k Freestyle

50-54 1. Richard Oman

55-59 1. John David

60-64 1. Raimo Ahti

70-74 1. Graham Taylor

There were no women par-
ticipants in either of the
freestyle races.

Karl Makela
Finnish Ski Club

KARELIA JOURNEY

from page 8

called, where it was demanded
that the workers retract the
above mentioned decision since
striking was prohibited in
Karelia. For their part, the
workers explained that no
strike vote had been taken, but
that a demand had merely been
presented that the workers be
given either money or credit to
get food, and that if neither
could be given, that the work-
ers at least be free to go and
seek it where they thought they
might find it.

Four men had come to this
last meeting, the first a party
representative, the second the
union's, the third the farm
inspection committee's, and the
fourth from the economic trust.
One of the men dared to move
that they vote on whether to
stick to the original decision or
not. These four men shouted
with one voice that no votes
would be taken at this meeting
and that anyone who demanded
it should watch out for what

would happen to him. The men
added that if the Russians had
made such a decision, this
meeting would not have come
about, but that all the partici-
pants would already be behind
bars, but since we were foreig-
ners, they were more patient
with us. We were told that no
more than three Russians were
permitted to discuss such mat-
ters.

The result was that no vote
was taken, the earlier decision
was declared illegal, and every-
one went his way downcast.
Since everyone humbly accept-
ed the decree, there were no
consequences to the "strike
decision" this time, but it
remained a grave warning that
no one was to go and decide to
strike or do anything resem-
bling such a decision.

The right to property brought from America to Karelia

Those going from here to

Karelia are urged to take as
much property with them as
possible since there is a short-
age of goods there. They are
reminded that if they want the
luxuries to which they have
become accustomed here, they
must take them along. They are
also assured that goods and
personal property taken from
here can be kept and enjoyed.

Relying on this, many have
taken all kinds of stuff with
them, such as automobiles, fur-
niture, bedsprings, mattresses,
clothing and other small ware.
Many have taken more than
they need with the intention of
sharing it with others who have
less. At first they were allowed
to keep their property, except
for automobiles, which were
immediately taken away from
them, as I said in the start of
this piece. Later, perhaps
because of the envy of the
Russians and Karelians as well,

turn to KARELIA page 14

New experiences in Finland

ONERVA LOVEJOY
FITCHBURG, MA

On the plane coming over, I read in the *Blue Wings* about an exhibit of twenty paintings "Life of the Lapps" by Reider Särestöniemi. It was at the Didrichsen art foundation museum, one of five art museums in the city. It is on the island of Kuusiniemi, a part of the city of Helsinki.

I wanted to see the paintings so one day we took a bus, got off at the last stop and walked across the street. We saw many buildings and streets, but no museum. We walked up to the previous stop thinking we would come to it, but no. We decided to go home.

While waiting for a bus, I asked a woman if she knew where the museum was and she said down the hill across the street. We didn't go back that day.

The next day we found it, but it was closed until noon and we were there at 10 a.m., so we went shopping.

The third day we were successful. On the grounds there were modern statues - one lovely one by Eila Hiltunen who had made the famous Sibelius memorial.

The paintings inside were the first modern paintings I have seen that I enjoyed. They were very large and colorful. I was able to interpret what the artist was showing. I felt as though the pictures were alive even though they didn't show definite shapes, only splashes of colors. I especially liked the frozen spring, (*Jäätyneet kevät*), Spring in the tundra (*Kevät tunturilla*), and an artificial frozen lake by a Lapp village (*Lapin kylä tekojärven alla*).

The artist died when he was only 54 years old. What a shame to lose him and all he could have still painted for us to enjoy.

'World of dolls'

One day we went to the Industrial Art Museum to view a porcelain exhibit and the "World of Dolls."

I wish we had porcelain painting classes someplace. I'd like to try it. Aili goes to a class every week at the university.

The dolls exhibited came from all over the world and covered three floors. In one room there were hundreds of U. S. Barbie dolls. There were dolls that represented famous people like Kennedy, Pavarotti, Charles Chaplin and many others.

I read about this exhibit in *Helsinki This Week* magazine which I had picked up at the tourist bureau. It's a small magazine that lists what is going on and how to get there. Having been to these two museums I have now been to eight of the seventeen Helsinki museums.

Winter garden exhibit

The city winter garden

exhibit was smaller this year than what I remember the last time.

It was lovely with the bright red and white poinsettias. The one-hundred-year-old camellia had more flowers this year than ever before. I was surprised to see lily of the valley and white lilacs in bloom. Lily of the valley is used during the Christmas holidays, I was told.

Next to the two *tonntu* houses made from big logs was a cage with chirping parakeets and fish swimming in a pool. It was nice to see this again.

Theater in Helsinki

A new experience for me was the theater. I've been to many summer theaters including the one in Tampere called *Pyynikin kesäteatteri* (Pyynikki summer theater), but I had never before been to the theater in Helsinki.

We went to see Shakespeare's *Myrsky* (*Tempest*) at the National Theater.

The opening storm scene was superbly done with lightning, blasts of thunder and the blue green material floating like waves crashing against the ship as it tossed about. I was surprised that I could understand practically everything that was said because the spoken language does cause me trouble at times. For example, I don't get much from hearing someone read the *Kalevala* or Finnish poetry, nor do I get much from a sermon in church. I didn't have any difficulty at the theater.

I'd like to go to more theater events next time. Helsinki has ten Finnish theaters with frequent performances. There's also a Swedish theater.

Music

The majority of the events we went to had to do with music.

I want to give you some advice. When you see a list of upcoming events, get your tickets as soon as possible or you may not be able to get any. Finns go to concerts, the opera, ballet, and theater often so most affairs are sell outs very quickly.

We tried six times to get tickets to any of the performances of "Don Carlos" before we were lucky and got two cancellation tickets. For example, they started to sell tickets this December for the opera gala that is going to be held in March 1997.

Aili and I both enjoy the opera, ballet and symphony concerts, so we took advantage of as many events as we could. Helsinki has three symphony orchestras: city, radio symphony, and opera symphony. They each have many concerts.

One of the first concerts we went to was the final concert of the Jean Sibelius World Competition. During trials, 44 violinists, ages 16 to 29, from 20 different countries competed for the top prize of

Eila Hiltunen: *Crescendo* 1982; Didrichsen Art Museum

\$15,000. The seven best of these competitors played with the Philharmonic city symphony orchestra that evening.

Pekka Kuusisto, age 19, was a unanimous winner. It is the first time a Finn had ever won the competition. His brother had come in fourth once.

One of the competitors had quite an experience. The orchestra conductor had hit her violin as he swung his arms making the violin off tune, so the first violinist of the orchestra handed her his instrument with which to continue.

We went to a wonderful Christmas concert with the Tapiola chorus and this same orchestra. The last number was especially touching. Each chorus member walked off stage with a lit candle, up the two aisles between the people while singing "*Maa on niin kaunis*," which is a beautiful song about Finland. Tears came to my eyes and the woman next to me actually sobbed.

We went to three Radio Symphony Orchestra concerts at the Finlandia House. I enjoyed the Chopin, Mahler #9 Symphony, and Mozart. The guest pianists at two of the concerts were super.

As I said, we were lucky to get tickets to the "Don Carlos" opera. Matti Salminen was the king. The evening we went the lead singer could not sing, but she did act her role while an understudy sang the role. That must have been hard on both of them, but they did a grand job.

The opera house also has ballet. We went to see Tchaikovsky's "Nutcracker," and the operetta "Die Fleidermaus" (*Lepakko* or the Bat). It has music by Johann Strauss. That was wonderful, but I didn't care for the singing or acting. I thought the characters were weak and I couldn't understand what was sung even though it was

in Finnish. The diction was very bad. The critic hadn't cared for the performance either when I read the write up in the paper.

Best concert

The Hayden "Creation" ("*Luominen*") oratorio was sung with the Tapiola Symphonet orchestra (small symphony), the Polyteck Dominante choir and guest soloists.

An oratorio is composed for a symphony orchestra, choir, and soloists to be sung at the opera or a church. This was at the St. Joseph (Johannes) Church. With the program I was able to follow with my very limited German the text which had a Finnish translation next to it. The diction of the choir and soloist was perfect and so easy to follow that I understood the performance.

This introductory piece by the orchestra was super. I could picture and feel God's creation of beautiful scenes, rivers, birds with the melodious soft music, and the eruption of volcanos and mountains with the loud blasts of music. This was the best concert I went to this time.

The Dominante choir had another concert at the Tapiola Hall. I wasn't too impressed with it. We went there because my cousin's oldest son is a member of the Dominante choir.

Placido Domingo highlight

The highlight of all the concerts was the Placido Domingo concert in Turku. Two long special trains left Helsinki two o'clock in the afternoon in time for a 6 p.m. concert at the Elysee Arena in Turku. It was a two and a half hour ride.

The affair had been nicely arranged. As soon as we walked on board, at each seat there was a plastic lunch box

with four small tea sandwiches, some grapes, cheese, crackers and pudding. Later when the train pulled away from the station, girls came with drinks.

Our concert tickets had been mailed home earlier. The train pulled fairly close to the arena and after walking to the entrance and inside, we quickly found our seats. They were good seats facing the stage.

An arena isn't a good place for this type of concert. The seats are so far away from the performers that you can't see facial expressions. They did have two screens on the sides of the stage from which to watch. Ten thousand people were in attendance to hear Domingo, two women and oriental man singers with a Russian orchestra accompanying. It was a wonderful concert.

Before leaving the arena, an announcement was made that the trains would be leaving a half hour after the concert. Aili and I quickly went down the stairs and out, heading up the walk. Soon we realized we were going wrong so we turned around and asked many people where the trains were. No one knew.

We kept running by this time back toward the entrance asking as we hurried. One woman directed us to go to the right, but soon we knew we were wrong again. Running up the stairs we stopped by three men and asked.

I got a surprised look and one of the men said, "*Eihän junat tänne tule, asemallehan junat menee*" (trains don't come here, trains go to the railroad station).

I guess he thought there were two old crazy ladies who don't know where trains go. We have had many laughs about it now, but at the time we didn't think it was very funny.

We did finally get directions. We had gone straight down the stairs not realizing we had to turn right first and then down that flight of stairs. Running up the walk, however, we ran too far left and got lost again.

I didn't see Aili at all so I yelled, "Aili, where are you?" After a while I saw her across the street, she came back to me and we turned right, saw a policeman who then directed us to the trains.

When we got next to it, I said I just couldn't run any more and if the train started to pull away, I would get on any car and then walk down to car No. 1 where we had seats.

We did manage to walk to No. 1 car and plopped panting into our seats with just three minutes to wait before the train pulled away. We weren't the only late arrivals. The train got in Helsinki at

turn to ONERVA page 16

LOGIIKKA . . .
jatkoa sivulta 3

"Olen maalannut elämäni hiha hihalta", kommentoi Rea Nurmi taiteestaan. Yllä Inventory sarjaan kuuluvia maalauksia, jotka toivat taitelijalle itselleen mieleen lapsuusajan räsymatot.

Kuva: Rea Nurmi

kuoria.

Nurmi kertoo todenneensa aivoissaan olevan selvästi kaksi erillistä sarkaa: looginen ja luova puoli. "Pitää vain löytää paikkoja, mihin ne jakaa."

Nurmi sanoo olevansa suomalainen henkeen ja vereen. USA on hänen asuinmaansa, Suomi kotimaansa. Hän toi-

mi myös Yhdysvaltain ulkoministeriön palkkaamana tulkkinä täällä vierailleille suomalaisille.

"Olen kiertänyt Yhdysvallat jo seitsemän kertaa."

Kielitaitoisena ja USA:n jo hyvin tuntemana, avoimena ja toisia helposti lähestyvänä ihmisenä hän näkee itsensä eräänlaisena asuinmaansa ja

synnyinmaansa välisenä siltanä.

Ammentaa lapsille

Viimeisten neljän vuoden ajan Nurmi on opettanut lapsia Greenwichin Mead Schoolissa pidettävillä kuukauden mittaisilla kesäkursseilla. Osanottajat ovat 7-15-vuotiaita ammattilaitaitelijoina.

Lapset saavat itse päättää, mitä he haluavat kokeilla, ketään ei pakoteta. Kuvataiteiden lisäksi tarjolla on musiikkia ja teatteria.

Toisena opetuspaikkana on Childrens Center for the Arts keskus Bridgeportissa, missä oppilaina on vähäosaisia lapsia. Opetus on erittäin mielenkiintoista, näissä lapsissa on uskomaton määrä luovaa voimaa.

Nurmi työskentelee myös Yalen yliopiston sairaalassa vapaachtoisena taideopettajana.

"Teen taidetta sairaiden lasten kanssa. Siitä pidän eniten", hän toteaa.

Hän on parhaillaan kehittämässä myös tilaustyönä tekemäänsä seinämaalauksia sairaalan eteisaulaan.

"Taitelijan työ on mielenkiintoista, kun voi aina kokeilla uusia muotoja", Nurmi tokaisee lopuksi.

New York City

Kuvanveistäjä Pekka Jylhä esittäytyy parhaillaan töillään 450 Broadway Galleriassa. Esillä on uusia teoksia.

Jylhän tuotantoon kuuluu veistosten ohella myös mm. tilateoksia. Puhallettu lasi, vesi, tuli ja kumi ovat Jylhän veistosten rakennusosia. Valkobetoniasta valetut rotat ja ikkikkujen kaltainen keinutuoli kuuluvat New Yorkissa nähtävihin töihin.

Jylhän teoksia on kaikissa keskeisissä suomalaisissa taidemuseoissa ja kokoelmissa. Hänen julkisista töistään val-

mistui viime vuonna Tikkurilan semalle teos Totnen matka.

The Mika Pohjola Quartet esiintyy lauantaina, huhtikuun 13. päivänä klo 9 ill. -keskiyöhön Cornelia Street Cafessa, 29 Cornelia Street.

Pianoa soittavan Pohjolan lisäksi kvartetissa soittavat Karl-Martin Almqvist (tenori saksofoni), Matt Penman (basso) ja Marc Miralta (rummut).

Lisätietoja numerosta 212-989-9319.

KARELIA JOURNEY

from page 12

new regulations have gone into effect according to which no one can have more than another person. They began to confiscate goods taken there by Americans, and our madames soft spring beds and mattresses were driven off to some unknown place. Everything was acceptable to these confiscators.

At first some kind of excuse was given, that someone had sold his bed or bicycle to another, which is prohibited in Karelia — no one can sell anything to anyone — for only the state can do business. Thus one of this writer's acquaintances had bought a bed for his friend, suspecting no harm. He just happened to be lying sick on the bed he had bought when they came and took it out from under him, leaving him on the hard floor.

A certain Peter Immonen had also sold a bicycle to a friend of his, and the sale became known to the officials. One day the OGPU men came with guns to fetch Immonen like the worst of bandits. Immonen, who was already in his fifties and whose legs were poor, had to set off between the gunmen, not knowing what he was charged with and where he was being taken. When he had been brought to a guardhouse a few kilometers away, he was told the reason for his capture. That this was no case of price gouging is shown by the fact that Immonen had bought the bike for \$22 and sold it for \$18. The bicycle was declared to be the property of the state and Immonen was fined 200 rubles and in addition he had to pay back the money to the man who had bought the bike.

One could list any number of these occurrences, but let this suffice to show how the goods taken to Karelia by Finnish-Americans pass into the hands of officials and how those who take goods there have to pay high fines or are threatened with being sent to prison.

The position of "border-hoppers" in Soviet Karelia

Newspapers have written much about "border-hoppers" who have secretly crossed the border without passes or any

kind of official permission, mainly from Finland to Karelia. Since the border between them is 400 miles long and runs through uninhabited wilderness, guarding it is a physical impossibility. These border-hoppers are coaxed into coming from the Russian side by clandestine literature, by agents, and most especially by radio. The transmitter located in Petroskoi regularly broadcasts speeches to incite the workers living in Finland, painting the economic rise of Soviet Russia and Karelia especially in glowing colors. Since the conditions of workers in Finland are undeniably poor, large numbers of them have crossed the border into Karelia full of high hopes. That the disillusionment of these Finnish border-hoppers is as great as, perhaps greater than that of the Americans, will become clear when I explain a little about their circumstances.

When a "border-hopper" crosses over, he is urged in advance to report immediately to the Russian border guards. This they usually do, and if they don't they still fall quickly into official hands. First of all, they are declared to be under arrest or imprisoned for illegal entry and for being suspicious characters. They may languish in jail for a long time, depending on how well they can explain their past and their reasons for entering the country. From jail they are then moved to so-called holding or concentration camps, which have been established near larger work sites.

In these camps they are kept isolated from everyone else just as if they were prisoners. How long it takes to get out of the camps into freer working conditions depends entirely upon each individual's ability to serve and humble himself, but it is usually a long time, depending also on how long they are needed. The concentration camps are fenced in with boards and barbed wire and guards equipped with rifles keep a sharp watch to see that no one escapes. If someone tries, he will certainly be shot in the back. How many attempts to escape have ended in this way no one knows.

turn to KARELIA page 16

RAIVA AJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomaat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Presidentti Martti Ahtisaari osallistui saamelaiskäräjien avajaisjuhlaan Utsjoella.

Alueen kiistat leimasivat saamelaiskäräjien avausta

Suomen uuden saamelaislainsäädännön ongelmat nousivat keskeisiksi puheenaiheiksi maaliskuun 2. päivänä Utsjoella saamelaiskäräjien avajaisjuhlassa, johon osallistui Ivalosta Utsjoelle helikopterilla lennätetty tasavallan presidentti Martti Ahtisaari.

Ahtisaari oli torjunut pyynnön saamelaiskäräjien virallisesta avaamisesta. Presidentti ei myöskään halunnut antaa lausuntoja saamelaisalueella tänä vuonna syntyneestä lappalais- ja saamelaiskulttuurien perusteita koskevasta kiistelystä.

Käräjät avannut Lapin läänin maaherra Hannele Pokka kehotti suomalaisia suvaitsevaisuuteen, jotta viimeaikainen "tulehtunut ilmapiiri" voitaisiin korjata.

Pokan mielestä saamelaisten luulisi olevan suomalaisille ylpeyden aihe, "koska Suomen ja Lapin matkailullinen mielikuva rakentuu pitkälle saamelaisten kulttuurin erikoisuuden varaan".

Pokka valittiin ettei saamelaisten oikeuksia kuitenkaan ole haluttu kehittää, vaan viime aikoina on jopa kyseenalaistettu saamelaisten oma identiteetti kysymällä, "kuka on saamelainen ja haluamalla määrätä asiasta ulkoapäin".

"Hengähdystauko tarpeen"

Hallituksen tervehdyksen esittänyt oikeusministeri Kari Häkämies (kok) myönsi, ettei saamelaisten kulttuuri-itsehallintoa koskevaan lakiuudistukseen ole oltu kaikilta osin tyytyväisiä.

Häkämies katsoi kuitenkin,

että ainakin tämä kevät on syytä pitää hengähdystauko, jotta lainsäädäntöä voidaan hättiköimättä tarkastella uudelleen.

Avajaisjuhla edeltäneessä perjantai-illan venyneessä kokouksessaan saamelaiskäräjät hyväksyi kannanoton, että ministeriön saamelaisasioista vastaava virkamies on toiminut puolueellisesti ja ohjannut saamelaisvastaisen ryhmittymän toimintaa.

Kenraali Gustav Hägglund: Asevelvollisuus jatkossakin maanpuolustuksen perusta

Asevelvollisuusarmeija on ylivoimainen oman maan puolustamisessa, puolustusvoimain komentaja, kenraali Gustav Hägglund sanoi avaustaan viime viikolla 139. maanpuolustuskurssin Helsingissä.

Suomessa lähes 90 prosenttia ikäluokan miehistä otetaan palvelukseen ja yli 80 prosenttia heistä suorittaa sen loppuun.

Naapurimaissa asevelvollisten määrät ovat vähäisempiä, Venäjällä alle 25, Virossa alle 35, Latviassa alle 30, Liettuassa alle 25, Puolassa 30,

Käräjät syytti puolueellisuudesta

Samassa kokouksessa saamelaiskäräjät katsoi, että itsehallintolain saamelaismäärittelmä olisi palautettava entiselle pohjalle, kieliperusteiseksi. Uusi laki laajensi määrittelmää niin, että saamelaisiksi voidaan hyväksyä ilman kieliperustetta myös perinteisiä lappalaiselinkeinoja harjoittaneiden sukujen jäseniä.

Saksassa 40, Tanskassa 25 ja Ruotsissa 40-50 prosenttia.

Naishakijoita 100 vähemmän

Tämänvuotinen naisten yleisen hakuajan varusmiespalvelukseen on päättynyt. Kalkkia 679 naista jätti hakemuksensa. Heistä 300 valitaan palvelukseen. Kiintiöjoukkoihin hakijoita oli yli sata vähemmän kuin viime vuonna.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura
740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426
Kenneth Johnson, puh.joht.
SAUNA TILAUksesta

Demarien kannatus laskussa

Sosiaalidemokraattisen puolueen kannatus on tuoreimman mielipidemittauksen mukaan 23.7 prosenttia eli 4.6 prosenttiyksikköä pienempi kuin vajaan vuoden takaisissa eduskuntavaaleissa.

MTV-3:n uutisten äskettäin julkaiseman Marketin Radarin mittauksen mukaan toiseksi suurinta kannatusta nauttii keskusta 21.3 prosentilla. Keskustan kannatus olisi noussut vaaleista 1.5 prosenttiyksikköä.

Kokoomuksen kannatus olisi nyt Marketin Radarin tutkimuksen mukaan 20.5 prosenttiyksikköä eli 2.5 prosenttiyksikköä suurempi kuin vaaleissa.

Suomi EU:n avustusohjelman vastaanottaja

EU:n uusitun IVY-maiden avustusohjelman Tacisin toivotaan tuovan satojen miljoonien markkojen avustukset Suomen ja Venäjän yhteisiin hankkeisiin itärajan tuntumassa.

Ulkoministerit hyväksyivät äskettäin Tacisin uudet säännöt, Ne antavat mahdollisuuden rahoituksen keräämiseen monista lähteistä, pidettävät rahoituspäätösten kestoja nykyisestä kahdesta vuodesta neljään vuoteen - ja niissä on erityisenä käyttöalueena mainittu Suomi-Venäjä -raja.

Suomen ministerit Tarja Halonen (sd) ja Ole Norrback (r) olivat innoissaan uusista säännöistä. Heidän mielestään uudesta Tacis-asetuksesta tuli juuri sellainen kuin Suomi halusikin.

Euroraha ei miellytä suomalaisia

Suomen markan muuttamisella euroksi on selvästi enemmän vastustajia kuin kannattajia.

Taloustutkimuksen kyselyssä markan vaihtamiseen eurovaluutaksi suhtautuu kielteisesti 43 prosenttia ja myönteisesti 24 prosenttia vastaajista. Samantekevää se oli 28 prosentille, ja 4 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa.

MTV:n teettämän tutkimuksen mukaan Suomen liittämistä EU:n rahaliittoon E-muun vastustaa 46 prosenttia suomalaisista. E-muun liittymistä kannattaa 22 prosenttia, 31 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa.

Huumerikokset lisääntyneet huimasti

Suomen huumerikokset näyttävät viime vuodelta huolestuttavilta. Keskusrikospoliisin tuoreen tilaston mukaan yleisimpien takavarikoitujen huumeainemäärä vähintään kaksinkertaistui viime vuonna verrattuna vuoteen 1994. Huumeaineriikoksiin näyttää sekaantuvan yhä nuorempia, jopa alle 15-vuotiaita.

Hasista poliisi takavarikoi viime vuonna 147.5 kiloa, kun vuotta aiemmin määrä oli 64 kiloa.

Amfetamiinia poliisin haaviin jäi yli 20 kiloa, vuotta aiemmin sitä takavarikoitiin yhdeksän kiloa.

**Muistithan
uus
tilauksesi?**

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS
SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Vänskälle kiitosta

New York Timesin kriitikko Alex Ross on hullaantunut kapellimestari Osmo Vänskän ja Islannin sinfoniaorkesterin äskettäisen Pohjois-Amerikan kiertueen avauksesta.

"Islannin sinfoniaorkesteri ja Osmo Vänskä kumosivat ennakkoluulot sensaatiomaisessa Carnegie Hallin debyytissä", Ross ylistää.

"Illan sankari oli herra Vanska", ä-vammaisella koecella kirjoittava Ross kertoo.

"43-vuotias suomalainen on tehnyt suuria asioita provinssiaalisen Lahden kaupungin-orkesterin kanssa. Hän on ekspertti Sibelius-tulkina, ja tämän illan konsertin perusteella muutakin: todellisen orkesteridraaman mestari, joka teki illan konsertissa yhden hienoimmista Sibelius-tulkinnoinsta, mitä olen kokenut."

Palkittiin Islannissa

Islantilainen iltapäivälehti DV jakaa vuosittain kulttuuripalkinnot eri taiteen lajien edustajille. Musiikin palkinto myönnettiin tänä vuonna Osmo Vänskälle hänen osuudestaan Jon Leifsin musiikin tunnetuksi tekemisestä. Islannin sinfoniaorkesterin Vänskän johdolla esittämä Leifsin historiallinen sinfonia on ilmestynyt cd-levytyksenä.

KARELIA JOURNEY

There is a concentration camp on the shore of Lake Äänis near Petroskoi. There were several hundred of these border-hoppers in it. During the summer they had to peel pulpwood, poles, and even timbers floated in from various directions. In the summer they had to load wood products onto barges and in winter onto trains for shipment to Leningrad and from there to the world markets.

In America the newspapers have debated whether Russian wood products are produced by convict labor; this is the work force that produces most of them. This work force here in Karelia and elsewhere in Russia is sent to the concentration camps for some reason, in Karelia for border-hopping, where they are paid a small pittance, but otherwise they are in the position of ordinary prisoners.

Some of the inmates of the Petroskoi concentration camp were taken to work at the Lasasina sawmill about two kilometers away. Their transport made it entirely clear that these were not free workers, for rifle-carrying guards took them in a group, like any prisoners, and no bystander could speak to or even approach them.

Last fall on the 26th of September some kind of attempt at rebellion broke out among the inmates of the concentration camp, as a result of

Loggers in Matroosa

which some eighty of them were stuffed into a closed freight car and taken away. What these people's destination and fate were, only the highest officials knew. Happenings of this sort are frequent.

The best and most valuable of the wood products produced mainly by this kind of labor force is shipped abroad, and only the culled stuff which is not suitable for export is kept for home use.

Another concentration of border hoppers is at the so-called Puuton circle. Here there are Finns in at least three "packets" as the guard areas are called. They too cannot go anywhere unless the OGPU gives permission. But even after these people get into a freer work situation they have to report to the police every other week; how long they can remain free depends on the

police. Their position is as bad as or worse than the "conditionals" in Finland and other countries. Particularly if one of them is suspected of wanting to escape back into Finland, he is shut up again in a concentration camp.

Nevertheless last summer many of them fled back to Finland. But returning there is much more difficult and dangerous than leaving, for such escapees are hunted down very effectively and shot without mercy if they come within rifle range. How many such escapees have been shot no one knows, but their number must be large. Others have succumbed to hunger and exhaustion on the way, so that the wilderness between Finland and Karelia has been a mute witness to innumerable deaths.

Since we are speaking of

concentration camps we should mention "Virstroi," where there are some of the border-hoppers from Finland and workers brought from other places in Karelia and Russia for other reasons. They say there are 800 people there who have come from Finland, including wives and children. This place is on the banks of the Syväri River halfway between Petroskoi and Leningrad. There the huge Syväri dam and hydroelectric plant are being built, as well as the locks necessary for the Syväri canal.

These people live in huge barracks without any partitions, with fifty families to a barrack. Along either wall are a sort of double decker stalls or platforms where people lie down at night. Life in such barracks is almost indescribably wretched.

The death rate, especially among children is horribly elevated. They tell of a family that came from Finland 14 months ago. They had four children when they came, but only one of them was alive when I met them, and the man told me that he might go soon, for he could feel his strength failing from day to day.

Malnourishment and lack of care are the causes of the children's death, and malnourishment is evident among the men as well. At this work site, if it can be called that, a man's "norm" or ration is 600 grams of bread a day, but a wife and child get only 300 grams. Things were so and so with other food, and that depended largely upon whether they happened to get any from farmers in the area. And even if they could, the prices were so high they could not afford it.

Milk here usually cost five or six rubles a liter, and since a day's pay was only four or five rubles, one could not get a full liter for a day's pay. That already shows how much they could buy on the side at those wages. Last fall onions, for example, cost a ruble apiece, and beets 3 for 2 rubles. Fresh meat usually cost 30 rubles a kilo or figured in this country's money at the official exchange rate, about six dollars a pound.

- TO BE CONTINUED -

ONERVA

from page 13

1:30 in the morning.

I must say something about Domingo which I read in the paper a few days later. He had liked the Russian orchestra and when he found how little they were paid, he gave from his own committed salary a month's pay to each player, the bus driver, and the arranger. He had insisted they be given the money before they left Finland.

The last concert I was able to go to was just a week before leaving for home. We heard Brahms' Third and Fourth Symphonies played by the Philharmonic Orchestra under the direction of Leif Segerstam.

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo. For Pori*, Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm. And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES